

Īsziņas

Rugājieši startēs finālā

Apgūstot jaunas zināšanas jautājumu, kas saistīti ar veselīgu uzturu, skolu konkursa "Gardēžu klase" pusfinālā šoruden savas prasmes pavārmākslā pārbaudījuši 725 skolēni no 38 Latvijas skolām. Dalību konkursa nākamajā kārtā – fināla meistarklasēs – turpinās 5 prasmīgākās klases no Latgales, tostarp Rugāju novada vidusskolas 5.klase. Finālā jaunie censoņi kopā ar Latvijā labi zināmiem pavāriem un uztura speciālistiem – "Rimi Gardēžiem" - mācīsies gardu un sabalansētu maltiņu pagatavošanas noslēpumus.

Vai pašvaldības ir draudzīgas?

"31.oktobrī noslēgsies konkursa "Ģimenei draudzīga pašvaldība" iedzīvotāju balsojums. Vai ir iespēja nobalsot arī par mūsu pašvaldībām?" jautā lasītāji. Šobrīd, kā vēsta konkursa organizatori, visvairāk balsis saņēmušas Siguldas, Olaines un Ādažu novadi, Ventspils, Jūrmalas un Rēzeknes pilsētas. Zīmīgi, ka salīdzinoši nelielās Siguldas un Olaines novadu pašvaldības apsteigušas visas Latvijas Republikas pilsētas. Diemžēl neviena no Ziemeļlatgales pašvaldībām konkursā nepiedalās.

Aicina pieteikties balvai

Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija līdz 31.oktobrim aicina mūspuses skolotājus, e-prasmju pasniedzējus un citus pretendētus, kas devuši nozīmīgu ieguldījumu e-prasmju veicināšanā un e-vides lietotāju izglītošanā Latvijā, pieteikties IKT gada balvas "Platīna Pele 2017" kategorijai "Labākais E-skolotājs" (balva – EUR 1 000).

Skola vecākiem

25.oktobrī no plkst.18.00 līdz 19.30 Balvu muižas zālē Balvu Iekļaujošas izglītības centrs organizē izglītojošas nodarbības "Gudru vecāku skola" vecākiem, vecvecākiem, pedagogiem u.c. interesentiem, kuri rūpējas un mīl savus bērnus.

Foto - no personīgā arhīva

Kubulu jauktais vokālais ansamblis. Svētki aizritēja brīvā un nepiespiestā gaisotnē. Īpaši jauks bija svētku ievads, kad ansambļa dalībnieki klātesošos pārsteidza ar dzimšanas dienas cepurītēm, svilpītēm un baloniem atbilstoši ansambļa gadiem! Kopumā pasākumā piedalījās gan esošie un bijušie Kubulu jauktā vokālā ansambļa dalībnieki, gan arī kolektīvi, kuros ansambļa dalībnieki darbojas papildus.

Artūrs Ločmelis

Pagājušajā piektdienā Kubulu pagasta kultūras namā valdīja svinīga un vienlaikus pozitīvi jauneklīga gaisotne, kur notika Kubulu jauktā vokālā ansambļa pilngadības svētki "Man šodien 18 gadu..."

Katra cilvēka dzīvē pilngadības sasniegšana ir nozīmīgs brīdis, kad sperti pirmie soļi savas dzīves pamatu būvēšanā, jo ar apņēmīgu skatu jālūko pēc jaunu, krietni augstāku dzīves virsotņu iekarošanas. Ar entuziasmu un uzņēmības pilni savu 18.dzimšanas dienu sagaidīja arī Kubulu jauktā vokālā ansambļa dalībnieki, lai gan vārds 'pilngadība' kolektīvam ir ar krietni citādāku skanējumu - tie ir brieduma gadi, kad pūra lādē uzkrātas un rūpīgi noglabātas atmiņas par paveikto un piedzīvoto, kā arī saprotot, ka ansambļa dzīvē viss vēl priekšā!

Pieredzes ansamblim nūdien netrūkst! Tas dibināts 1999.gada 21.oktobrī, šo gadu laikā ne tikai koncertējot mūspusē, citviet Latvijā

un ārzemēs, bet ar panākumiem piedaloties arī vietēja, republikas un starptautiska mēroga konkursos. Savukārt jau kopš ansambļa pirmsākumiem tā vadītāja ir pieredzējusi kordirģente un pedagoģe Anastasija Ločmele. "Acīmredzot ansambļa veiksmes stāsts un labs muzikālais sniegums slēpjas ansambļa dalībnieku atbildības sajūtā. Neviens no ansambļa dalībniekiem, kad plānots koncerts vai svarīgs mēģinājums, nav teicis: "Es nevaru! Es nebūšu!" Šādās reizēs allaž viegli vienojamies par repertuāra izvēli un visu izdarām pēc labākās sirdsapziņas gan mēģinājumos, gan arī koncertos. Ir patiešām prieks strādāt kopā!" par pavadītajiem gadiem ansamblī gandarīta A.Ločmele.

Savukārt Kubulu pagasta kultūras nama vadītāja Maija Laicāne stāsta, ka visus šos gadus kolektīvu var raksturot kā stabili, turklāt dalībniekiem piemīt prasme nemainīgi noturēt vienu, augstu līmeni. "Kubulu jauktais vokālais ansamblis ir viens no tiem, kuram var uzticēt dažādus pienākumus un būt drošam – pašdarbnieki neliks vilties un sev uzticēto paveiks godam!" uzsver M.Laicāne.

Plūme ar bērības atmiņām.

2. lpp.

Paldies vārdu pēcpusdienu Balvos.

4. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 389 dienas!

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Tāpat kā tiesībsargam Jurim Jansonam, kurš nesēn televīzijā pauda nožēlu, ka Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa priekšlikums par nepilsoņa statusa izbeigšanu bērniem ir noraidīts, arī man ir skumji, ka mūsu deputātu domāšana ir tik aprobežota. Likumprojekts paredzēja vairs nepiešķirt nepilsoņu statusu bērniem, kuri dzimuši Latvijā pēc 2018. gada 1. jūnija, un tā pieņemšana veicinātu saliedētus un uz Latvijas tautas kopīgajām vērtībām balstītas Latvijas sabiedrības turpmāku attīstību. Diemžēl šāds deputātu lēmums liecina par viņu tuvredzību un nespēju domāt ārpus rāmjiem. Laikā, kad visās attīstītajās pasaules valstīs cīnās par katru bērnu – vienalga, kāda ir viņa vecāku izcelsme vai ādas krāsa, jo šie bērni būs tie, kuri vēlāk, kļūstot par darbaspēku, šiem pašiem deputātiem maksās viņu pensijas un nodrošinās valsts labklājību, mūsu valsts vīri un sievas, iegrimuši savā šaurā pierišu nacionālismā, atgrūž rokas, kas viņus varētu barot nākotnē. Baidoties, ka tik mūsu sabiedrība nepārkrievojas, būsīm panākuši gluži pretēju efektu, jo sajūtot, ka šai valstij nav vajadzīgi, šie cilvēki patiešām var kļūt par tās ienaidniekiem. Jo kāpēc gan viņiem mīlēt valsti, kas tos atgrūž, uzskatot par svešiniekiem?!

Latvijā

Pēc restaurācijas atklāj Brīvības pieminekli.

Valsts prezidents Raimonds Vējonis ceturtdien pēc restaurācijas atklāja Brīvības pieminekli. Apkopes laikā nospodrinātas Brīvības pieminekļa zvaigznes, atjaunots aizsargpārklājums, kā arī veikti iekšdarbi un virkne citu darbu. Valdība Kultūras ministrijai iepriekš piešķīra 193636 eiro no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem Brīvības pieminekļa restaurācijas un apkopes darbiem. Pēdējā pieminekļa apkope veikta 2006. gadā, nodrošinot tā zvaigžņu apzeltījuma atjaunošanu. Restaurācijas darbi iepriekš notikuši divos posmos - laikā no 1980. līdz 1981. gadam un no 1998. līdz 2001. gadam.

Tiesībsargs pauda pārliecību, ka prezidenta iniciatīva sabiedrībai pasniegta nepareizi. Par Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa priekšlikumu par nepilsoņa statusa izbeigšanu bērniem, kas dzimuši pēc 2018. gada 1. jūnija, nav bijusi konstruktīva diskusija un tam bijuši vairāki klupšanas akmeņi, tostarp informācijas pasniegšana no Vējoņa par komunikāciju atbildīgo puses, ceturtdien Latvijas Televīzijas raidījumā "Rīta Panorāma" sacīja tiesībsargs Juris Jansons. Tiesībsargs pauda pārliecību, ka prezidenta iniciatīva sabiedrībai pasniegta nepareizi, kā arī atsevišķu deputātu diskusijas tai nav nākušas par labu, tādējādi priekšlikumu "praktiski norokot". Tiesībsargs pārmeta Eiropas Padomes cilvēktiesību komisāram Nilam Muižniekam, kurš oficiālajos ziņojumos nepilsoņu bērnus sauc par bezvalstniekiem, jo tas neesot pareizi.

Saeima 21. septembrī noraidīja Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa iesniegto likumprojektu par nepilsoņa statusa piešķiršanas izbeigšanu bērniem.

Latvijā notiek militārās mācības "Flotex 2017". Līdz 27. oktobrim Latvijas teritoriālajā jūrā un ekskluzīvi ekonomiskajā zonā notiek militārās mācības "Flotex 2017", kurās piedalās Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēki, Gaisa spēki, Valsts robežsardze, kā arī Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests. Mācībās "Flotex 2017", lai pilnveidotu un uzturētu rezerves karavīru zināšanas un iemaņas, piedalās arī rezerves karavīri, kuri no 9. līdz 13. oktobrim Jūras spēku mācību centrā apguva sagatavošanas kursu. Mācību mērķis ir trenēt un testēt Jūras spēku spēju darboties kā vienotam spēku veidam, pildot aizsardzības plānos noteiktos uzdevumus, pilnveidojot mācībās iesaistīto vienību resursu savietojamību, kā arī veicināt sadarbību ar Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēkiem, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un Valsts robežsardzi.

(Ziņas no interneta portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv)

Skola uzņem ciemiņus

Dalās izglītības pieredzē

Irēna Tušinska

18. oktobrī Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas (BPVV) pedagogi uzņēma ciemiņus – kolēģus no Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" un Rīgas Valsts tehnikuma Krāslavas teritoriālās struktūrvienības. Latvijas Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas aktivitāšu cikla tematiskajā blokā "Tekstila un mākslas dizains" skolotāji no Daugavpils un Krāslavas uzzināja par BPVV piedāvāto profesionālās izglītības programmu iespējām un skolēnu sasniegumiem, apskatīja kokapstrādes un šūšanas darbnīcas, kā arī atzinīgi novērtēja dažādus Balvu pilsētā izvietotos vides dizaina elementus.

Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas direktores vietniece profesionālās izglītības darbā Kristīne Lele atklāja, ka tehnisku iemeslu dēļ nevarēja ierasties lietuviešu kolēģi, bet, neraugoties uz to, pieredzes apmaiņa izdevās saturīga un interesanta. Šī nebija pirmā tikšanās, kurā sadarbības partneri no dažādām Latvijas un Lietuvas pilsētām dalījās profesionālajā pieredzē. Pirms kāda laika BPVV pedagogi piedalījās gan teorētiskajās, gan kopā ar skolēniem arī praktiskajās vairāku dienu apmācībās Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolā "Saules skola", kā arī ciemojās Zarasu Lauksaimniecības skolā Lietuvā, kur piedalījās tematiskajā aktivitātē "Ainavu dizains un lauksaimniecības tūrisms".

Skolotāju mācību brauciena dalībnieki Balvos pēc novada domes priekšsēdētāja Aigara Pušpura un BPVV direktores Birutas Vizules uzrunu noklausīšanās ar interesei noskatījās BPVV profesionālās izglītības programmu, mūzikas un mākslas metodiskās komisijas vadītājas Anitas Matules-Bordānes sagatavoto prezentāciju par BPVV profesionālās ievirzes programmu audzēkņu sasniegumiem pagājušajā mācību gadā. A. Matule-Bordāne izteica gandarijumu, ka, pateicoties Latvijas - Lietuvas pārrobežu sadarbībai, skolas materiāli tehnisko bāzi drīzumā papildinās jaunas šūšanas iekārtas – šujmašīnas, overloki, gludināšanas iekārtas, preses utt. Savukārt puiši saņems platlentas kalibrējamo slīpmašīnu, dažādas virpas, lentzāģus, frēzmašīnas, frēzgalvas un datoru, kas piemērots darbam putekļainā vidē. "Tās mūsu darbam ir neatsveramas lietas, jo pagaidām darbojamies ar amatieriem domātām iekārtām," paskaidroja skolotāja.

Iepazīstinot ciemiņus ar skolas sasniegumiem, A. Matule-Bordāne pastāstīja par dažādām BPVV tradīcijām, tostarp

Foto - I. Tušinska

Demonstrē sasniegumus. A. Matule-Bordāne izsmeloši pastāstīja par skolā īstenotajām profesionālās izglītības programmām un atbildēja un ciemiņu uzdotajiem jautājumiem.

bērnu modes skati, amatnieku nedēļu un citām. Metodiskās komisijas vadītāja uzsvera, ka BPVV ir vienīgā Latvijā, kas sadarbībā ar Latvijas Amatniecības kameru sagatavo drēbnieka zeļļus. Pirms kāda laika skolai izveidojusies lieliska sadraudzība ar uzņēmumu "Burda - Rīga", pateicoties tai, skola ieguva vairākas jaunas firmas "Bernina" šujmašīnas. Savukārt ilgācdējās sadarbības ar Velku biedrību rezultātā skolnieces no labdarības organizācijas dāvinātajiem audumiem un citiem materiāliem radīušas daudzas skaistas tērpu kolekcijas, kas augstu novērtētas Latvijas mērogā.

Pēc plašās un izsmelošās prezentācijas, kā arī Latvijas profesionālās izglītības sistēmas problēmu pārrunāšanas un pieredzes apmaiņas skolotāji devās novērtēt mūsu pilsētas eksterjeru jeb tajā izvietotos dizaina elementus. Ciemiņi apskatīja mākslas skolu, pieminekli Latgales partizānu pulka kritušajiem, nesēn uzstādīto vides dizaina elementu "Gais" pilsētas parkā, Balvu muižu, kā arī Balvu Novada muzeju. Atgriezušies skolā, apmaiņas brauciena dalībnieki atzinīgi novērtēja BPVV šūšanas un kokapstrādes darbnīcas un skolas materiāli tehnisko bāzi, iztaujāja BPVV skolotājus par dažādām profesionālo mācību programmu niansēm, bet vēlāk kopīgi pārrunāja Balvos gūtos iespāidus un jaunus sadarbības plānus.

Rosina atjaunot Latvijas Dzelteno olplūmi

Garšīgā plūme ar bērniības atmiņām

Maruta Sprudzāne

Zinātniece Māra Skrīvele 20 gadu laikā Balvu pusē cimojusies daudzkārt, aizrautīgi stāstot par auglības attīstības iespējām un jauninājumiem. Jauni rosinājumi vienmēr noderīgi. Zinātniece aicina atcerēties un censties atjaunot garšīgo Dzelteno olplūmi.

Veikalu plauktos vietējās plūmes, izņemot hibrīdplūmi "Kometa", gandrīz vairs nav atrodamas. Mēģinājumi ieviest komercdārzos kādu no rietumu vai Krievijas šķirnēm nav bijuši veiksmīgi. Taču Latvijas Dzeltenās olplūmes bija atrodamas gandrīz katrā lauku sētā un bija ne mazāk kā 50% no visiem plūmju stādījumiem, turklāt bagātīgi ražoja. Diemžēl laika gaitā audzes bez kopšanas sabiezina, novecoja un vairs neražoja, atstājot tikai bērniības atmiņas par šķirnes augļu teicamo garšu. Vadošā pētniece doktore Māra Skrīvele secinājusi, ka šķirnes labākie kloni ir jāatjauno. Šo plūmi joprojām veiksmīgi audzē dažos Igaunijas komercdārzos ar nosaukumu "Liivi kollane munaploom". Tā sastopama arī Lietuvā un Krievijas pierobežas rajonos. Tīrģū plūme ļoti pieprasīta, jo atzīta par plūmi ar visgaršīgākajiem augļiem.

Kāpēc plūmes agrāk labi ražoja arī audzēs, zālājā? Iespējams, seklā sakņu sistēma, kamēr audze nebija sabiezināta, pietiekami daudz barības vielas saņēma no nobirušām lapām un augļiem, arī neplautā zālāja. Zinātniece aicina agronomus, kuru dārzos saglabājušās Olplūmju audzes vai atsevišķi kādreiz labi ražojoši koki, iesaistīties šīs šķirnes labās slavas atjaunošanā. Taču nederēs novērojumi par kokiem, kas iegādāti pēdējo 50

gadu laikā kokaudzētāvās, ja izmantoto potzaru izcelsme nav zināma. Ja audzē daļa koku vēl ir samērā veselīgi, var sākt ar novecojušo un vārgo koku izzāģēšanu un atstāto koku vainagu atjaunošanu, zarus pamatīgi saīsinot. Protams, noderēs arī dažāda veida mulča, lai uzlabotu mitruma režīmu. Ja iespējams ierīkot jaunu stādījumu, no vecās plūmju audzes jāizvēlas spēcīgas, bet ne pārāgušas sakņu atvases audzes malā. Pavasarī vajadzētu pavērot, vai olplūmes zied reizē ar kādu blakus augošu plūmi, vai tai ziedu putekšņicas jau nav izbīrušas laikā, kad plūmes ir pilnos ziedos. Par kādas šķirnes piemērotību apputeksnēšanai var pārliecināties, ja tās ziedošos zarus ar neizbīrušām putekšņicām ieliek traukā ar ūdeni un to pakarina plūmes kokā.

Pētījumi 1935. gadā Vecaucē un 1936. gadā Priekuļos liecināja, ka olplūme bijusi pašauglīga. Turpretī pagājušā gadsimta piecdesmito gadu sākumā veiktie pētījumi liecina, ka tā ir pašneauglīga. Izskaidrojumi varētu būt divi – vai nu ārējiem apstākļiem mainoties olplūme mainījusi savu bioloģiju, vai arī eksperimentos iekļauti dažādi kloni.

Mākslīgi apputeksnējot, pietiekamu augļu daudzumu - 3-7% no ziedu daudzuma - nodrošina gandrīz visas šķirnes. Dārzā dabīgos apstākļos pat apputeksnēšanai ieteiktajām šķirnēm reti sakrīt ziedēšanas laiki. Iespējams, arī citu apstākļu dēļ apaugļošanās tomēr nenotiek.

Katrs speciālista novērojums dažādos apvidos, apstākļos ir ļoti vērtīgs, lai paātrinātu Dzeltenās olplūmes augļu atgriešanos vismaz vietējā tirgū, lai varbūt pat kļūtu par mūsu zemes plūmju zīmolu, - aicina zinātniece.

Kas vainojams, ka palielinās bezdarba līmenis Latvijā un Latgalē?

Viedokļi

Pieprasām valdībai rīkoties

JURIS VIĻUMS, Latvijas Reģionu Apvienības (NRA) frakcijas priekšsēdētājas vietnieks

19.oktobrī LRA frakcijas deputāti sagatavoja Ministru prezidentam pieprasījumu nekavējoties pievērst uzmanību situācijai Latgales plānošanas reģiona teritorijā un arī novados ārpus tā, ar mērķi saglabāt esošās darbavietas un veicināt nodarbinātības pieaugumu ārpus Rīgas.

Šī gada vasarā Saeimas vairākums sasteigti apstiprināja nodokļu sistēmas reformu, kas

paredz jau nākamgad minimālās algas palielināšanu no 380 uz 430 eiro.

Valdība ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību iedzīvotājiem sola lielākas algas, bet sava solījuma izpildīšanu pieprasa no darba devēja – uzņēmēja vai pašvaldības – budžeta. Vai tiešām Kučinskis nezina, ka pēdējo divu gadu laikā apgrozījums uz darbinieku Latgalē krities par 8%? Darbaspēka izmaksu kāpums par 13% nav paceļams (darba devēja izmaksas no 470 šogad uz 534 eiro nākamgad) un Latgalē diemžēl ar visu atbildību nākas pārdzīvot uzņēmumu bankrotus. Šis lēmums turpinās valdības kļūdu radītās sekas visos Latvijas reģionos. Īpaši kritiska situācija šobrīd ir Latgalē, kur jau ilgstoši bezdarbs ir trīs reizes lielāks nekā galvaspilsētā. Loģiski, ka tas aizvien veicinājis cilvēku masveida aizplūšanu uz Rīgu vai pat ārzemēm, protams, ar visiem bērniem. Rezultātā jāslēdz skolas un veidojas apburtais aplis – nu jau izskatās, ka Latgale mērķtiecīgi tiek pārvērsta par neapdzīvotu teritoriju.

Latgales mērķis nav izdzīvot uz bagātāko novadu rēķina vai no izlīdzināšanas fonda līdzekļiem. Gan vienkāršie cilvēki, gan uzņēmēji vēlas strādāt un par saņemto atalgojumu iespēju uzturēt ģimeni, nevis statistisko “vidējās darba algas pieaugumu valstī” un kopējā IKP pieauguma procentu prognozes izpildi (pa-

matā uz Rīgas un Pierīgas ekonomikas karsēšanas rēķina). Vai tiešām valdība domā, ka valstiski pareizāk ir maksāt pabalstus un burtiski padzīt cilvēkus no dzimtenes, nedodot iespēju strādāt un nopelnīt iztiku pašiem? Uzņēmumu iznīdēšana neliecina par tālredzīgu pieeju. Uzskatu, ka šī brīža situācija Latgalē ir ilggadēju bezatbildīgu lēmumu sekas, tādēļ pieprasām nekavējoties valdības rīcību, lai pārtrauktu tālāku tās eskalāciju.

Kopā ar aktīvākajiem Latgales uzņēmējiem izstrādāti un Ministru prezidentam adresētajā pieprasījumā izteikti priekšlikumi situācijas risināšanai. Tie ir: nepieļaut minimālās algas kāpumu vairāk nekā par 20 eiro gadā; vismaz Latgalē noteikt ar Iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo minimumu minimālās algas apmērā – (istermiņā, protams, jāparedz kompensējošs mehānisms pašvaldībām, bet ilgtermiņā tas beidzot var sasniegt kopējo nevienlīdzības mazināšanas mērķi); uzdot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai sadarbībā ar Latgales plānošanas reģionu un uzņēmējiem vienoties par straujas uzņēmējdarbības attīstības darbībām, ieskaitot “Latgales plānā 2010-2030” paredzēto Uzņēmējdarbības Attīstības fonda radīšanu.

Priekšlikumu mērķis ir saglabāt esošās darbavietas un veicināt nodarbinātības pieau-

gumu, lai bezdarba līmenis Latgales reģionā nepārsniegtu 10%. Latgales uzņēmēji jau agrāk vairākkārt norādījuši, ka minimālās algas palielinājums vēl vairāk apdraud nodarbinātību reģionā. Katram, kam ir kaut vai elementāras zināšanas ekonomikā, ir skaidrs, ka, ceļot minimālo algu, neizbēgami augs bezdarba līmenis, kas visas Latvijas, bet īpaši Latgales gadījumā, nav pieļaujams.

Valdības pārstāvju paustais ieteikums uzņēmējiem izmantot jau “ierasto sistēmu” – lai samazina kopējo maksājamo darbaspēka nodokļu apmēru, norādot lielāku bruto algu, bet uzskaitot aizvien mazākas darba stundas, ir nepieņemams un vienkārši cinisks. Ir kategoriski nosodāma prakse, kad valdība apzināti pieņem lēmumus, kas pieprasa no uzņēmējiem negodprātīgu rīcību!

Pašlaik valsts ekonomikas un nodokļu politika ir piemērota galvaspilsētai un vairāk attīstītajiem Pierīgas novadiem, ignorējot reģionālās atšķirības. Nodokļu politika, Nodarbinātības valsts aģentūras un izglītības iestāžu stratēģija nerada priekšnoteikumus tam, lai Latgales ekonomikā būtu iespējama izaugsme. Lai darbinieki paši nopelnītu sev algas kāpumu ar palielinātu produktivitāti, Latgales uzņēmumu apgrozījums būtu jādubulto. Tas ir izdarāms ar saprātīgu un tālredzīgu politiku.

Doties projām piespieda dzīve

ANASTASIJA PLAČINDA, bijusī Žiguru pagasta bibliotēkas vadītāja

Pie lielā bezdarba līmeņa Latvijā, un jo īpaši Latgalē, vainojama tikai un vienīgi valdība, jo Latgalē vairs nav arī darbaspēka – cilvēku, kuri varētu strādāt. Pat ja uzņēmējiem būtu pieejams valsts atbalsts, vienalga esmu pārliecināta, ka profesionāļus savā nozarē atrast būtu grūti.

Pati esmu dzimusi rīdziniece, kura Žiguros ieprecējās – ierados uz dzīvi laukos no galvas-

pilsētas. Atzišos, sākums bija emocionāli smags, jo vietējie iedzīvotāji mani uzreiz nepieņēma, taču laiks visu salika savās vietās, un es pieradu. Šovasar pēc deviņiem Viļakas novadā nodzīvotajiem gadiem mēs ar ģimeni pieņemām nopietnu lēmumu pārcelties uz dzīvi Rīgā. Kāpēc? Tāpēc, ka mūs to piespieda izdarīt dzīve. Vīram ilgstoši nebija darba, bet katru dienu izbraukāt uz Balviem šķita neiespējami, jo tad puse algas būtu jāatdod par benzīnu. Nolēmām, ka viņam jābrauc meklēt darbs uz Rīgu. Vīrs aizbrauca, atrada to un sāka strādāt. Labā ziņa bija tā, ka viņš varēja dzīvot pie maniem vecākiem, līdz ar to lieli tēriņi par mājokļa īri atkrita. Vīrs Rīgā nostrādāja gadu, līdz parādījās iespēja nokārtot hipotekāro kredītu un nopirkt pašiem savu dzīvokli. Mēs uz to mērķtiecīgi gājām, es zināju, ka arī man vajadzības gadījumā galvaspilsētā būs darbs, kur jau gaidīja. Atlika tikai iekārtot bērnus bērnudārzā un skolā.

Braucot projām no Žiguriem, jutos skumji, jo bija ļoti žēl atstāt darbu bibliotēkā, kas ļoti patika. Taču es gribēju sev un savai ģimenei kaut kādas perspektīvas un attīstību. Saprātu, ka pēc titula “Gaismas nesējs” iegūšanas te viss jau sasniegts un vairāk nav kur tiekties. Diemžēl vairs nesaredzēju perspektīvu – it īpaši, ja vīrs strādāja un dzīvoja Rīgā, bet mēs ar bērniem laukos. Mans uzskats ir, ka Žiguros labi dzīvot

pensionāriem un ģimenēm ar bērniem līdz skolas vecumam, jo tur ir mierīga vide, daba, svaigs gaiss un nav rindu bērnudārzā.

Daudzi saka, – arī galvaspilsētā atrast darbu nav viegli, taču esmu pārliecināta, ka tā nav, jo rīdzinieki vairs negrib strādāt par 600-700 eiro mēnesī. Savukārt Latgales cilvēki ir daudz izturīgāki un atbildīgāki par rīdziniekiem, kuri jebkurā brīdī var pacelt cepuri un aiziet. Viņiem atrast darbu Rīgā nav problēmu.

Tagad, kad esmu projām no Žiguriem, saprotu, ka Viļakas novada pašvaldība maksāja labas algas. Nesen internetā pamanīju pilnas slodzes bibliotēkā vakanci Mākslas muzejā ar prasību labi pārzināt latviešu, krievu un angļu valodu, arī Latvijas un kultūras vēsturi. Un tur alga bija tāda pati, kādu es par nepilnu darba slodzi saņēmu Žiguros. Godīgi sakot, nezinu, kurš par tādu atalgojumu būs gatavs pieteikties šai vakancei un strādāt Rīgā? Tai pat laikā apzinos, ka iespēja atrast labi apmaksātu darbu Latgalē ir diezgan niecīga. Atceros, kā pati, pārceļoties uz dzīvi Žiguros, pirmo laiku strādāju *simtlatniekos* – biju viena no pirmajām, kura sāka darbu šajā programmā. Strādāju un nežēlojos, jo citas vakances uzreiz nebija.

Ko darīt, lai situāciju uzlabotu? Jāaizbrauc tiešām nav, taču valdībai būtu jāatrod kāds risinājums. Saprotu, ka minimālās algas celšana

no nākamā gada janvāra Latgales uzņēmējiem un pašvaldībām būs nopietns izaicinājums. No otras puses, pašvaldība iedzīvotājiem jau tā palīdz, cik vien var. Pieņemsim, ka atnāk uz mūsu pierobežu kāds ieinteresēts investors un ir gatavs radīt darbavietas. Taču darbaspējīgu cilvēku tikpat kā nav. No otras puses, ir arī uzņēmēji, kuriem labāk par darbu samaksāt ar pāris alus pudelēm vai cigarešu paciņām. Tas nekas, ka nedēļu cilvēks nostrādā un tad mēnesi viņa nav. Tāpat ir arī ar lielu daļu tā sauktajiem *simtlatniekiem*.

Ļoti nepareiza ir valdības nostāja pabalstu jautājumā. Klasisks gadījums – ir daudz bērnu ģimene, bērni slimi (par viņiem maksā invaliditātes pabalstus), vīrs un sieva šķīrušies, bet dzīvo kopā (valsts maksā uzturēšanās par visiem bērniem), no vīra nekādas jēgas nav, darba nav, viņam vienalga, ka parādā valstij. Ģimenei ir trūcīgo statuss, viņiem dod dažādas paciņas, apģērbu, piešķir malku, bet aptiekā apmaksā zāles. Pasakiet man – kādēļ kādam no viņiem būtu jāstrādā, ja tas viss ir tāpat? Mēnesi viņi saņem vairāk nekā es, strādājot astoņas stundas dienā! Varbūt tomēr vajadzētu samazināt tos pabalstus vai stingrāk kontrolēt to izlietojumu, lai cilvēki beidzot sāktu kaut ko domāt un ietu strādāt?! Tas ir jautājums, par kuru valdībai būtu stingri jāpadomā.

Viedokļus uzklusēja S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Kas vainojams, ka palielinās bezdarba līmenis Latvijā?

vakarības politika - 10.7%

vietējie uzņēmēji - 1.6%

mūsu pašu neprasme

saimniekot - 85.2%

ekonomiskā situācija - 2.5%

mani tas neinteresē - 0%

Balsis kopā: 122

Paldies vārdu pēcpusdiena Balvos

Sestdien Balvu muižā paldies vārdus uzklausīja Balvu novada tautas mākslas kolektīvu vadītāji un dalībnieki. Balvu Kultūras un atpūtas centra direktore Anita Strapcāne, atklājot pateicības pasākumu “Katram lampai savs abažūrs”, uzsvēra, ka dzīvē katrs vēlas saņemt ‘paldies’: “Un šī pateicības stunda veltīta ļaudīm, kuri strādā ar cilvēkiem, kuri strādā un vada kolektīvus.”

Katrs vadītājs ir svarīgs! Anita Strapcāne citēja, kā pati paskaidroja, izlasīto gudrās grāmatās: “Kas ir amatiermāksla jeb tautas māksla? Cilvēka radoša izpaušanās un līdzdalība kultūras izziņāšanas, radīšanas, pārman-tošanas, tālāknodošanas un popularizēšanas procesā. Un vēl sarežģītāks teikums – tā ir viena no kultūras identi-tātes apzināšanas un uzturēšanas, tai skaitā nemateriālā kultūras mantojuma izziņāšanas, uzturēšanas un pārman-tošanas forma. Kas ir amatiermākslas, tautas mākslas kolektīvs? Viendabīga vai dažāda vecuma un etniskās piederības personu grupa, kuru regulārai darbībai apvieno kopīgās intereses kādā no mūzikas, mākslas, dejas vai citas radošas izpausmes jomām. Ar savu darbību kolektīvs iespēju robežās tiecas sasniegt iespējamus augstākos rezultātus mākslinieciskajā jomā, piedaloties pašu iniciētos, vietējā, valsts vai starptautiska mēroga pasākumos. Katrs kolektīva dalībnieks individuāli vai visi dalībnieki kolektīvās darbības rezultātā kopīgi pilnveido zināšanas un prasmes attiecīgajā mākslinieciskās darbības jomā. Kas ir amatiermākslas un tautas mākslas kolektīva vadi-tājs? Mākslinieciskais vadītājs, vadītājs, diriģents, režisors, persona, kuram ir atbilstoša izglītība un kompetence attiecīgajā nozarē, ko praktizē konkrētais kolektīvs.” Nobei-gumā viņa piebilda, ka šādi vēlējusies akcentēt, cik katrs vadītājs ir svarīgs un nozīmīgs.

Prezentē kolektīvus.

Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciāliste Iveta Tiltiņa prezentēja visus novadā darbojošos pašdarbnieku kolektīvus. Viņa zināja teikt, ka kopā ir 67 kolektīvi ar

vairāk nekā 500 pašdarbniekiem. Tāpat I.Tiltiņa atgādināja, ka šogad apaļas jubilejas nosvinēja Lūcija Jermacāne, Zita Kravale un Daiga Griestiņa.

Ciemiņš no Skrundas.

Solists Ainārs Bumbieris pārsteidza ne tikai ar populārām dziesmām latviešu, bet arī itāļu valodā.

Foto piemiņai. Ar Balvu novadā esošajiem 67 pašdarbnieku kolektīviem strādā 46 vadītāji.

Lepojas ar savējiem. Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Anita Petrova atklāja, ka ļoti lepojas ar mūspuses pašdarbniekiem: “Nereti kultūras darbiniekiem jautā, kur rod spēku, lai ietu un darītu? Tā var jautāt cilvēks, kurš pats nav pašdarbnieks. Tas, kurš ir kādā kolektīvā, saprot, ka darbs vainagojas ar panākumiem pavisam citādākā izteiksmē, nevis materiālā ieguvumā.”

Uzlūdz uz deju. Solists dziesmas laikā iemaniņās arī padejot ar Viksnas pagasta deju kolektīva pašdarbnieci Jolantu Sauleviču (foto). Vēl lielāks pārsteigums klātesošajiem bija fakts, kad dziedātājs pēc dejas notupās uz viena ceļgala... “Kas nu būs?” prātoja aculiecinieki.

Saņem dāvanā sirdi. Rubeņu ciema dramatiskā kolektīva vadītāja Rudīte Maslova pasākumā saņēma negaidītu dāvanu – solista sirdi. “Patiesi negaidīju – no tik jauna, turklāt neprecēta...,” pārsteigumu neslēpa Rudīte.

Bez maz vai bildina. Pašdarbniece un dzejniece Jolanta Sauleviča taujāta, kādas bijušas izjūtas, atzina, ka bijusi gatava teikt ‘jā’ vārdu. “Arī viņam ir brūnas acis. Mēs satiktu labi,” sprieda Jolanta.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Līdz Jaungadam ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras un Latvijas valsts budžeta finansētās mērķprogrammas “Reģionālo un vietējo mediju atbalsta programma” atbalstu laikraksta “Vaduguns” lasītājiem atgādināsim par mūspusē nozīmīgiem notikumiem vēstures likločos. Ne velti projekta nosaukums ir “Itai zemītei nedarāt pāri” (dzejnieka Antona Slišāna vārdi) - patriotisms nav tikai koncerti vai salūti pāris dienas gadā. Astoņu tematisko publikāciju galarezultātā taps nebijusi un unikāla dāvana - žurnāls-speciālizlaidums (tostarp kalendārs), ko kopā ar vienu no pirmajiem “Vaduguns” numuriem saņems ikviens 2018.gada laikraksta abonētājs, turklāt neatkarīgi no tā, vai avīzi abonējis uz mēnesi, vai gadu.

“Mums bija jāmirst, lai dzīvotu simti”

Latvijas Universitātes Latvijas Vēstures institūta pētnieks Zigmārs Turčinskis nešaubās, ka Stompaku kauja 1945.gada 2.martā ir lielākā un sivākā kauja ne tikai Ziemeļlatgales, bet visā Latvijas partizānu kara vēsturē.

Viņš atgādina, ka 1944. gada rudenī, kad Latvijas austrumu daļu bija reokupējusi Sarkanā armija, mežos glābiņu meklēja tie vīri, kuri nevēlējās karot sarkano pusē: “Daudzi no viņiem bija izvairījušies arī no karošanas vācu armijā. Tā Vilhelms Keišs no Abrenes apriņķa Baltinavas pagasta Surikavas 1943.gadā, sākoties vācu mobilizācijai, skaidri pateica savam vecākajam dēlam Jānim: “Tu nekarosi ne par vāciešiem, ne krieviem, bet tikai par Latvijas brīvību.” Izvairījies no mobilizācijas vācu armijā, Jānis Keišs neaizgāja arī krievu Sarkanajā armijā, bet 1944. gada rudenī devās mežā, kur sāka organizēties latviešu nacionālie partizāni.” Taujāts, kā radusies interese par nacionālo partizānu gaitām, Z.Turčinskis atklāja, ka *āķis lupā* ticis, sākot pētīt savas dzimtas vēsturi: “Tas nebija nekādā veidā saistīts ar Latgali. Tas bija saistīts ar Ziemeļvidzemi, manas vecāsmātes brālēnu. Atmosfēra laikā, apkopojot informāciju par savu dzimtas koku, par visiem radiem man stāstīja gari un plaši. Un pēkšņi - par vecāsmātes brālēnu, māsīcu un viņu tēvu informācija bija skopa. “Tas brālēns bija tāds bailīgs, viņš baidījās no kara un aizgāja mežā, kur visus trīs nošāva,” teica radnieki. Tas arī bija viss, ko uzzināju. Vairāk neviens neko nestāstīja, neko nerunāja. Kad sāku studēt vēsturi, kad jau bija pieejami arhīvi, uzzināju, ka bandas vadonis Helmutus un vēl 10 cilvēki nogalināti Sinoles mežā 1949.gada 2.augustā. Opā! Partizānu komandieris, kurš it kā no kara mucis mežā... Izrādās, viņš bijis nacionālais partizāns. Sāku šo lietu pētīt, un tapa pirmā monogrāfija “Ziemeļvidzemes mežabrāļi”. Pēc tam sāku domāt, kurā virzienā turpināt pētniecisko darbu.

Ziemeļlatgales?

-Bija skaidrs, ka Latvijas nacionālo partizānu apvienība dibināta Ziemeļlatgalē starp Balviem un Viļaku. Tā arī pievērsos jūsu pusei.

Atspoguļojot vēstures notikumus, Jums izdodas atrast savdabīgus faktus. Piemēram, šī gada martā Viļakā stāstījāt par atgādājumu Rugāju pusē, kur viens no partizāniem desantējoties aizķēries aiz mājas skursteņa, tādējādi palicis karājošies kādu metru virs zemes, turklāt ieroču konteiners nokritis bezmaz vai čēkas mājas pagalmā...

-Patīk, ka vēsture nav tikai sausa zinātne ar sausiem dokumentiem. Tā ir vēstures daļa, kuru varam uzzināt vēl no tā laika aculieciniekiem. Patiesi pavadīju ļoti daudz laika gan arhīvā, gan meklējot cilvēkus, kuri ir paši tiesāti, vai viņu radniekus. Man izdevās savākt gan dokumentus, gan cilvēku atmiņas. To visu saliekot kopā, arī izveidojās dzīvs stāsts jeb dzīva vēsture.

Latgalē nereti mežabrāļus vērtē dažādi. Vai mūspuses ļaudis labprāt dalījās atmiņās?

-Lai cilvēki *atvērtos*, talkā jāaicina kāds vietējais entuziasts. Protams, grūtāk izziņāt informāciju, ja cilvēki nesaprot, kāpēc ar svešinieku jārunā, turklāt par *sāpīgām* tēmām. Šajā ziņā man ļoti palīdzēja vietējais novada pētnieks Zigfrīds Berķis. Pateicoties viņam, pētniecība nebeidzās tikai ar *sausiem* faktiem, jo izdevās apkopot ļoti daudz atmiņu stāstus.

Vai taps arī kāda jauna grāmata?

-Pamazām top. Tā kā vēsture šobrīd nav mans maizes darbs, tad process ieilgst. Ceru, varētu tapt stāsts par Tilžas, Rugāju un Nautrēnu puses mežiem. Tas būs stāsts par Augusta Kudreņicka un Antona Gabrāna izveidoto partizānu organizāciju “Ziemeļlatgales neatkarības vienība” un tās darbību. Tāpat arī par Latgales vanagiem kā par skolēnu pretošanās kustību Rugājos.

Jūs uzskatāt, ka Stompaku kauja ir lielākā Latvijas partizānu karā...

-Tā arī ir. Kauja ilga gandrīz diennakti kopš brīža, kad čēka uzbruka nometnei, un līdz brīdim, kad partizāni izgāja ārā no purva. Tik ilgstošas cīņas citviet nav bijušas, turklāt pēc diennakts kaujas partizāni aizgāja kā uzvarētāji.

Kāda ir recepte, lai par šo nozīmīgo vēsturisko faktu interesētos jaunatne?

-Tas atkarīgs no skolotājiem. Protams, esmu gatavs braukt

pie jums ciemos un pastāstīt, ja nepieciešams. Jaunieši parasti klausās ar lielu izbrīnu un interesi, jo tā viņiem ir maz zināma un dzirdēta tēma.

Tagad ir zināms, ka gan čekistiem, gan nacionālajiem partizāniem Stompaku kauja izvērtās par sava veida šoku - čekisti neticēja, ka mežā ir tik daudz bruņotu vīru, bet partizāni sprieda, ka uzbrukums nav gaidāms...

-Leontīna Augustāne man izstāstīja gadījumu ar Pēteri Supi, kad viņš devās uz nometni. Ceļā sastaptie čekisti klieguši: “Stoi!”, bet Pēteris atbildēja: “Pašol ti.” Tāpat, kad sākās Stompaku kauja, Bronislavs Sluckis ieskrējis pie P.Supes bunkurā un saucis: “Pēter, celies, krievi jau ieņem posteņus”, bet Supe atbildēja: “Ko tu muldi, nevar būt.”

Kāpēc tā?

-Acimredzot vieni nenovērtēja, bet otri pārvērtēja savus spēkus. Partizāni zināja, ka nometnē ir 350 cilvēki. Viņi rēķināja, ka čēka uzbrukt uzdrīkstēsies tad, kad būs trīskāršs - pieckāršs pārspēks. Tas nozīmē, ka čekistiem bija vajadzīgi papildspēki, bet par iespējamo ierašanos nekas neliecināja. Savukārt to, ka čēka nenovērtē nacionālo partizānu spēku, paši partizāni neiedomājās.

Tuvojoties simtgadei, vēsturei pievērsam arvien lielāku uzmanību. Tas ir apsveicami?

-Dzimšanas diena katram cilvēkam, tāpat arī valstij, ir tāds kā atskaites punkts. Tā tam ir jābūt, tāda ir dzīve. Šobrīd ir pats pēdējais mirklis vai pat mazliet par vēlu, lai pētītu cilvēku atmiņas. Pēdējos 10 gadus esmu dzīvojis Balvu viesnīcā ik pa laikam 3-4 dienas apzinoties, ka cilvēki, kuri atceras pēckara laika notikumus, kļūst mazāk un mazāk. Faktiski Latgalē ir labā situācijā, jo es pētīju Ziemeļlatgali, bet Dienvidlatgali - Jānis Viļums. Patiesībā vislielākais kļūsums ir Kurzemē.

Ir gadījumi, kad par vēstures pētniekiem kļūst diletanti, kuri, pamatojoties uz baumām, raksta ne tikai rakstus, bet arī grāmatas, tādējādi interpretējot faktus, uzvārdus, notikumus, kā vien tik...

-Tas diemžēl ir tāpat kā ar Ļeņina balķi. Cik reāli bija cilvēku, kas nesa to balķi kopā ar Ļeņinu pirmajā *subotņikā*? Kad lūdza atsaukties nesējus, izrādījās, ka balķim jābūt vismaz puskiļometru garam. Līdzīgi ir ar vēsturi, un ar to vēsturniekiem jāreķinās, ka būs dažādi dīvaiņi, meļi un krāpnieki, kuri *uzpūtīs* savus stāstus.

Kā atsijājat graudus no pelavām?

-Ja es pētīju dokumentus, apkopāju aculiecinieku atmiņas, tad zinu, kad un ko kāds sarakstījis šķērsām. Tas ir Jāņa Barkovska gadījums, jo viņam patika rakstīt rakstiņus, pat izdot grāmatu. Diemžēl tur viss ir šķērsām.

Kā lai vienkāršs lasītājs to zina?

-Izfantazēt stāstu un to popularizēt ir ļoti viegli, bet informācijas pētīšana un apkopošana prasa gan laiku, gan pūles. Vēsturnieks diemžēl nevar *apdzīt* dīvaiņus, krāpniekus un meļus. Pētniecība norit lēnāk.

Ir vēl kādi nezināmi fakti par Stompaku kauju?

-Man palikusi nezināma, ko nevaru noskaidrot, kapteiņa Ozola (segvārds “Melnā bārda”) personība. Viņš pirmoreiz parādījās Tilžas pusē, bet nometnē ieradās pirms Stompaku kaujas un praktiski pārņēma vadību, jo pēc pakāpes bija augstākais virsnieks. Patiesībā Ozola vadībā šī kauja arī tika uzvarēta, jo Latgalē vislielākā problēma bija tā, ka daudziem nebija kauju pieredzes. Pretim viņiem stāvēja čēka ar lielu pieredzi, bet pretim - tie, kuri aizgāja mežā, izvairoties gan no vāciešiem, gan no sarkanajiem.

Ir dzirdēti stāsti, ka pēckara gados publika mežā bija raiba...

-Vēsture ir tāda, kāda tā ir. Mežā arī bija cilvēki tādi, kādi viņi ir. Ir labi cilvēki, ir slikti cilvēki. Tāpat starp savējiem neizpalika kašķi, nepatika vienam pret otru tāpat kā mūsdienu sabiedrībā. Jāsaprot, ka partizāni dzīvoja mežā. Kur viņi varēja atrast pārtiku? Situācijas bija dažādas - kāds lūdza, kāds atņēma; kādam likās, ka lūdza; kādam, ka atņēma utt.

Kas katram no mums jādara valsts svētku gaidās?

-Katram jādara savs darbs. Kas ir valsts? Tie esam mēs visi kopā. Mēs veidojam šo valsti un sabiedrību un, ja kaut kas nepatīk, paši vien esam vainīgi. Daži saka: “Es mīlu šo zemi, bet nemīlu šo valsti.” Tas apmēram ir tāpat kā teikt: “Es mīlu sevi, bet man nepatīk tas, kas uz mani skatās no spoguļa. Tas ir resns, nekopts, ar bārdu apaudzis.” Bet tas taču esi Tu, kas

Vēsturnieks Zigmārs Turčinskis. Viņš uzskata, ka valsts ir mūsu sabiedrības spoguļattēls: “Ja mēs būsim labāki, gudrāki, patriotiskāki, tad arī valsts tāda kopumā būs.”

skatās! Ja gribi kaut ko sevi mainīt, tad jāsakārto pašam sevi.

Stompaku kauja

“...1945. gada februāra beigās čēka bija noskaidrojusi aptuvenu partizānu nometnes atrašanās vietu, bet neticēja *gūstekņu sniegtajām ziņām* par partizānu skaitu uzskatot, ka nometnē nevar atrasties vairāk par 30 - 40 cilvēkiem. Savukārt partizāni no sagūstītā “Smerš” leitnanta uzzināja, ka čēka zina viņu nometnes atrašanās vietu. Partizānu vadība, būdama pārliecināta par savu spēku, pēkšņi uzbrukumam negaidīja, jo viņu izlūkošana nebija manījusi jaunu ienaidnieka karaspēka vienību ierašanos Abrenes apriņķī. Iespēju, ka čēka uzbruks tikai ar apriņķi esošajiem spēkiem, partizānu vadība neņēma vērā.

Nometnei, kurā atradās ap 350 partizāni, uzbruka NKVD (PSRS Iekšlietu tautas komisariāts) karaspēka 143. strēlnieku pulks 483 vīru sastāvā. Kauja ilga no 2.marta plkst. 7.30 līdz 19.30, kad kaujas troksnis līdz 3.marta rītam pieklusa. Kaujā krita un vēlāk no ievainojumiem mira 28 nacionālie partizāni, bet pretinieks zaudēja 46 cilvēkus.

Partizāni no “Saliņu mītnēm” un aplenktā Stompaku meža ar kauju izlauzās naktī no 2. uz 3.martu. Ap 70 partizāni kapteiņa Ozola vadībā devās uz Tilžas pagasta Grīvas mežiem. Tur 26.martā no Stompaku kaujā gūtajiem ievainojumiem mira Staņislavs Ločmelis (“Dūzis”). Cīņas turpinājās. Kapteinis Ozols pēc vairākām sekmīgām sadursmēm ar okupantiem krita kaujā 1945.gada 28.aprīlī pie Rugāju pagasta Aparniekiem. Nacionālos partizānus turpināja vadīt Pēteris Supe (“Ciniņis”), kuru 1946.gada 1.aprīlī nogalināja čēkas aģents — kaujinieks Jānis Klimkāns. Nākamais partizānu vadītājs Antons Circāns (“Vārpa”) krita kaujā 1947.gada 7.jūlijā, bet pēdējo vadītāju leitnantu Bronislavu Slucki (“Induli”) sagūstīja 1953.gada 15.janvārī.

Bija tādi laiki...

Balvenietei Domicellai Pundurei, kad notika Stompaku kauja, bija 17 gadi. Viņa nometnē atradās kopā ar tēti Jāni Kozlovski. Sākoties apšaudei, Domicellai lūdza palīdzēt ievainotajiem, tostarp Aleksandram Punduram, kurš pēc trīs gadiem kļuva par viņas vīru. Jautāta, kā nokļuva nacionālo partizānu nometnē, D.Pundure pastāstīja, ka tēvs Latvijas pirmās brīvvalsts laikā bija aizsargs, bet vācu laikā - policists: “Kur viņam bija palikt? Aizgāja mežā. Čekisti mūsu ģimeni terorizēja: “Kur tēvs? Kur tēvs?” Nekas neatlika, kā doties uz mežu arī man. Nepagāja divi mēneši, kā sākās čekistu uzbrukums. Kad kauja sākās, atrados bunkurā-baznīcā, kurā katru rītu šķīlbēnu draudzes pāvests Ludvigs Štagars vadīja dievkalpojumu. Bija baisi, visapkārt sprāga mīnas.”

Naktī nelielā grupiņā Domicella kopā ar tēti izgāja no aplenkuma. Pēc neilga laika tēvs gāja bojā, jaunie 1948.gadā apprecējās ar Aleksandru, piedzima dēls, bet jaunie vecāki aizceļoja uz Sibīriju, kur piedzima otrs dēls un divas meitas.

Gada nogalē Domicella svinēs 90.dzimšanas dienu. Cik šobrīd ir kupla viņas ģimene, ko viņa domā par Latviju? Par to vairāk - speciālizdevumā-žurnālā, ko lasītāji saņems janvāra sākumā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Uzņēmējdarbības dienas skolā

Iedrošina jauniešus pievērsties komercdarbībai

18.oktobrī Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā (BPVV) notika Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centra sadarbībā ar Ziemeļlatgales Biznesa un tūrisma centru rīkotā aktivitāte jauniešiem "Īsteno sapni par savu uzņēmumu!", kurā vecāko klašu skolēni ne tikai uzzināja par galvenajiem veiksmīgas uzņēmējdarbības nosacījumiem un noklausījās divu Balvu uzņēmēju Ivara Saides un Guntara Šulta veiksmes stāstus, bet arī paši mēģināja generēt jaunas biznesa idejas.

Gaidot uzņēmēju ierašanos, Balvu Profesionālās un vispārīgglītojošās vidusskolas 4.kursa audzēkne Dārta Ostrovska cerēja, ka šī tikšanās sniegs daudz noderīgas informācijas, jo pēc dažiem gadiem arī viņa plāno kļūt par sava uzņēmuma īpašnieci. Jauniete iecerējusi saistīt uzņēmējdarbību ar savu specialitāti - apģērba modelēšanu un šūšanu. No visdažādākajiem avotiem Dārta jau paguvusi uzkrāt nelielu komerczinību teorētisko pieredzi un daudz ko zina par uzņēmuma dibināšanu. "Tomēr gribētos vēl uzzināt visu sīkāk un smalkāk," pirms tikšanās piebilda jauniete. Tā kā uzņēmums sākas ar biznesa plānu, komercdarbības stundās Dārta cītīgi mācās, kā tas darāms. Tomēr pirms dibināt uzņēmumu, jauniete pēc skolas plāno kādu laiku ārzemēs papildināt zināšanas savā profesijā. "Kā būs tālāk, laiks rādīs!" teica nākamā uzņēmēja.

Svarīga gan ideja, gan izglītība

Tuvojoties brīdim, kad vidusskolēniem kļūst sevišķi aktuāla turpmākās profesijas izvēle, Latgales plānošanas reģiona Latgales uzņēmējdarbības centra komercdarbības konsultanti ANDRIS KUCINS un VALDIS MITENBERGS iedrošināja jauniešus pievērsties uzņēmējdarbībai. Viņi pastāstīja, kas īsti ir uzņēmējdarbība, kopā ar skolēniem diskutēja, kādi ir izplatītākie iemesli sava uzņēmuma dibināšanai, no kā nereti jaunieši baidās, veisākot savu biznesu, kādām īpašībām jāpiemīt veiksmīgam uzņēmējam, kādas atbalsta iespējas pastāv jaunajiem uzņēmējiem un ar kādiem

soļiem jāsāk, dibinot savu biznesu. Viena no svarīgākajām tēmām, kam pievērsās komercdarbības konsultanti, bija nosacījumi veiksmīga biznesa uzsākšanai. Viņi uzsvēra, ka svarīga ir ne tikai veiksmīga biznesa ideja, resursi un pieredze, bet arī izglītība, jo daudzas komercdarbības nozares prasa izcilas zināšanas un lieliskas prasmes konkrētā jomā.

Iedvesmojot skolēnus uzņēmējdarbības uzsākšanai, komercdarbības konsultanti atklāja, ka pēdējos trīs gados Latvijas uzņēmumu kopējais apgrozījums vidēji bijis 52 miljardi eiro. A.Kucins un V.Mitenbergs minēja dažādas konkrētas Latgales uzņēmumu piemērus, kuri, izmantojot oriģinālas idejas, guvuši lieliskus panākumus biznesa attīstībā, tostarp uzņēmumu "Eco Fabrika" un "Technical Textiles" vadītāja Guntara Šulta un uzņēmuma "Čivix" īpašnieka Ivara Saides panākumu piemērus.

Katru gadu dubulto ieņēmumus

Balvu uzņēmumu "Eco Fabrika" un "Technical Textiles" vadītājs GUNTARS ŠULTS pastāstīja par savu ceļu komercdarbībā. Savulaik, strādājot par menedžeri, vēlāk arī direktoru kādā uzņēmumā, G.Šults saprata, ka vairs nevēlas veltīt savu darbu un zināšanas citu turības vairošanai, tādēļ nolēma dibināt savu uzņēmumu. 2011.gadā sācis ar trikotāžas ražotni, 2017.gada sākumā viņš atvēra arī šūšanas uzņēmumu ar diviem chehiem Balvos, bet pavisam drīz vienu ražotni plāno atvērt Viļakā. Nodarbojoties galvenokārt ar dārgu bērnu izstrādājumu ražošanu, pārsvarā no kašmira un zīda, uzņēmums ir tendēts uz eksportu, vietējā tirgū realizējot vien 3% savu ražojumu. G.Šulta šūšanas uzņēmumos notiek galvenokārt dažādu skatuves priekškaru, tehnisko somu skaņu sistēmām utt. šūšana. Šobrīd uzņēmums pievērsies militārajai sfērai, kas ir ļoti aktuāla mūsdienās. G.Šults, rādot sava uzņēmuma naudas plūsmas grafiku, atklāja, ka katru gadu cenšas dubultot apgrozījumu: "Nākamgad centisimies to nevis dubultot, bet gan četrkāršot, jo plānojam atvērt vēl divus ražošanas ceļus Balvos, kā arī šonedēļ palaist vienu ražošanas līniju Viļakā." BPVV

Foto - I.Tušinska

Stimulē ar dāvanām. Par katru pareizu atbildi diskusijā par uzņēmējdarbību Latvijā skolēni saņēma kādu mazu dāvanīņu, piemēram, pildspalvu.

audzēkņus G.Šults iedrošināja pēc iespējas cītīgāk apgūt prasmes, ko piedāvā šī mācību iestāde, jo arī viņa uzņēmumiem būs nepieciešami ne tikai lieliski šuvēji, bet arī maketētāji, dizaineri un citi speciālisti. "Vieglā rūpniecība šobrīd ir ļoti perspektīva nozare," apgalvoja uzņēmējs.

G.Šults uzsvēra, ka, viņa skatījumā, svarīgākas par darbinieka iegūto diplomu ir viņa zināšanas konkrētajā jomā, jo nereti gadās, ka pat diplomēti speciālisti praksē neko daudz nespēj paveikt. "Turpretim ir cilvēki, kuriem nav papīra par izglītību, bet viņam ir perfekta zināšanas savā jomā," paskaidroja uzņēmējs piebilstot, ka īpaši svarīgi pastāvīgi sekot līdzi jaunajām tehnoloģijām, jo tas, ko māca šodien, rīt jau būs novecojis.

G.Šults aicināja topošos uzņēmējus analizēt noieta tirgu, meklējot iespējas ražot preces, kas tieši šobrīd ir pieprasītas: "Piemēram, mūsdienās, saasinoties politiskajām domstarpībām ar Krieviju, ir izdevīgi pievērsties militārajai jomai. Tādēļ sākām ražot bruņuvestis, patronsomas utt. Tirgus ir ļoti mainīgs, un vinnē tas, kurš meklē, kur to naudu var paņemt tieši šodien, kā arī raugās nākotnē, domājot par attīstību, jo tas ir ne mazāk svarīgi veiksmīgai komercdarbībai." Uzņēmējs atgādināja, ka ļoti būtiska ir spēja sekot modei, kas ir mainīga: "Runājot par vieglo rūpniecību, mode patiesībā ir tas, kas padara mūs bagātus."

Sāka 14 gadu vecumā

SIA "Čivix" valdes priekšsēdētājs un biedrības

"Nāc un tusē" pārstāvis IVARS SAIDE uzstāšanos sāka ar jautājumu: "Kur, kad un kurā brīdī var sākt uzņēmējdarbību?" Noklausījies dažādas skolēnu atbildes, I.Saide paskaidroja, ka jāsāk tieši tagad un darīt būtībā var jebko, tomēr vislabāk pievērsties tam, kas pašam vislabāk patīk. "Kad es to sāku, man bija 14 gadi un tajā laikā, tāpat kā jūs, mācījies. Kāpēc to dariju? Jo gribēju nopelnīt naudu. Ko es dariju? Spēlēju *dīsenes*," pastāstīja uzņēmējs.

Skolas laikā dzimusi interese par uzņēmējdarbību pēc desmit didžeja statusā pavadītiem gadiem pārauga uzņēmumā, kas nodarbojas ar skaņu tehniku, bet šobrīd I.Saide pievērsies gaismas iekārtu, tostarp pikselbumbu ražošanai sadarbībā ar Ķīnas komercstruktūrām.

"Katra ideja, ja uz to mērķtiecīgi ejam, visdrīzāk vainagosies ar panākumiem," skolēnus iedrošināja uzņēmējs. Viņš ieteica jauniešiem katru dienu un katru minūti izmantot sevis pilnveidošanai un bagātināšanai. Turklāt šis process jau ir sācies, sēžot skolas solā. I.Saide puda skepsi par daudzu jauniešu vēlmi pēc skolas doties uz ārzemēm piekristot, ka vajag braukt uz citām valstīm sevi pilnveidot, nevis strādāt par *baltajiem neģeriem*. Uzņēmējs atgādināja, ka svarīgākais ir sākt ar vēlēšanos kaut ko darīt, tikai pēc tam meklēt atbalstu: "Ja tu pats nevēlēties, tad neviens tevi neatbalstīs. Atbalstīs tikai tad, kad tu reāli pats to vēlēties."

Pēc tikšanās ar uzņēmējiem skolēni arī paši varēja pavingrināt savu prātu, izdomājot jaunas biznesa idejas un pēc tam prezentējot tās.

Apgūst jaunu profesiju

Būs mīļas auklītes

Piektdien, 27.oktobrī, Balvu Profesionālajā un vispārīgglītojošajā vidusskolā izlaidumu svinēs jauniešu garantijas programmas "Bērnu aprūpe un auklis" audzēknes, kuras vairāk nekā gadu apguva zināšanas par mazuļu aprūpi. Savukārt septembrī mācības uzsākušās vēl 11 jaunas sievietes no dažādiem apkārtnes novadiem, kuras vēlas iegūt šo noderīgo profesiju.

Lai kļūtu par profesionālām, zinošām auklēm, jaunietes katru dienu astoņas stundas teorētiski un praktiski apgūst tādus mācību priekšmetus kā bērnu aprūpe, bērnu radošās darbības, kustību, aktivitāšu un brīvā laika organizēšana, bērnu uzturs un ēdināšana, darba tiesiskās attiecības un darba aizsardzība, ievads pedagogijā, mājturība, profesionālā saskarsme un ētika, svešvaloda, psiholoģijas pamati, rokdarbi un rotaļlietu izgatavošana, veselības aprūpe. Visas zināšanas topošās aukles apgūst profesionālu vadībā. Pasniedzēju vidū ir Valsts policijas inspektors Dzintars Čerbakovs, mediķe Ilze Kozlovska, pirmsskolas pedagoģe Velga Lielbārde un citi savas jomas speciālisti.

Skolotāja Skaidrīte Veina, kura pasniedz mājturību, atklāj, ka šajā programmā mācīties ir ne tikai interesanti, bet arī izdevīgi, jo tās audzēkņiem maksā stipendiju. Turklāt, katru mēnesi daļu no tās uzkrājot, noslēgumā audzēkņi saņem atlikumu 400 eiro apmērā, kas ir lielisks pabalsts, iesaļojot

Foto - I.Tušinska

profesionālajā dzīvē. Tāpat programmas audzēkņiem nav jāmaksā par skolā praktiskajās nodarbībās izmantotajiem materiāliem. S.Veina neslēpj, ka jauniešu interese par šo mācību programmu šogad bijusi diezgan liela, tomēr ir arī vairāki nosacījumi, kas ne visiem ļauj tajā iesaistīties, piemēram, programma paredzēta tikai jauniem cilvēkiem līdz 30 gadu

Pirmā šūšanas pieredze. Medņeviete Arta Motresku (sēž) neslēpj, ka darboties ar šujmašīnu iemācījusies tikai auklīšu skolā. Šajā mācību programmā jauniete iesaistījās, jo pagaidām ir bezdarbniece, bet sēdēt mājās, kad dārzī novākti un raža jau pagrabā, būtu garlaicīgi. Turklāt iegūtās zināšanas noder jau tagad, jo viņa ir 3-gadīga puikas mamma. "Tāpat mani interesē dažādi juridiskie jautājumi, ko šeit apgūstam, piemēram, par darba aizsardzību. Labprāt uzzinu, kā rīkoties vienā vai otrā situācijā," atzina jaunā māmiņa.

vecumam.

Topošā auklīte Samanta Kokoreviča no Viļakas atklāj, ka, pabeigusi vidusskolu, nevēlējās doties uz citu pilsētu, lai turpinātu izglītību, tādēļ nolēma meklēt profesijas ieguves iespējas tepat, tuvākā apkārtnē. Tā kā Samanta ir māmiņa 4 gadus vecajam puikam, kā arī māsa 6 gadus vecam brālim, auklīšu programmā iegūtās zināšanas viņai noderēs arī personīgajā dzīvē. Tomēr jauniete labprāt strādātu par aukli un uzskata, ka mūsdienās daudzi cilvēki aizņemties dēļ gatavi saviem bērniem noligt profesionālas izpalīdzes, kaut vai tādēļ, lai aizvestu un atvestu viņu atvases no skolas. Samanta ar prieku strādātu arī bērnudārzā, ja rastos tāda iespēja. Lai gan visi apgūstamie mācību priekšmeti ir ļoti noderīgi, vislabāk jaunajai māmiņai patīk praktiskās nodarbības pie skolotājas Skaidrītes Veinas, kuru laikā tapušas jau vairākas rotaļlietas un mikstie grabuļi.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Ķīmisko vielu laboratorija augos

Lai retāk jāiet uz aptieku

Ir tāds teiciens: “Visu to, kas cilvēkam ir visvairāk dzīgākais, Dievs viņam nolīcis pie kājām.” Tam piekrit farmācijas doktore, augu pazinēja VIJA ENIŅA. Nesenās ciemošanās reizē Balvos viņas sarunbiedri uzzināja daudz vērtīgu padomu, kā dzīvot, lai uzturētu sevi pie labas veselības un retāk būtu jāiet uz aptieku pēc zālēm.

Savu stāstījumu doktore iesāka ar rosinājumu izmantot arī rudenī ārstniecības augu vākšanai. Vēl tam ir laiks, un šai nodarbei būs vēl citi labi blakusefekti kā, piemēram, izstaigāšanās svaigā gaisā, kas sevišķi vēlama biroju darbiniekiem, jo viņi stundām sēd pie datora, nogurdinādami acis un sprandu. Var vākt sātās pilādžogas, izkaltēt un pievienot tējai. Rudens ir arī sakniņu vākšanas laiks, ja tikai nepaslinko izrakt pienenes, tauksakni vai vārpatas baltos sakneņus.

Farmaceite aicināja uz augiem paskatīties plašāk. Ko daba mums dod? Pirmkārt, tie ir ārstniecības augi, taču ne tikai. Professore uzsvēra trīs galvenās lietas: daba baro, dziedē un ārstē arī tad, kad gadījies nopietnāk saslimt un jālieto ārsta izrakstītie medikamenti. Pēc pielietojuma augi sadalāmi dažādi. Ir pārtikas augi, ko lietojam uzturā, ir garšaugi, kas patīk cilvēka garšas kārpīnām, aromātiskie augi, ko ienesam telpā, lai jauki smaržo, vēl arī eļļas augi, šķiedraugi un, protams, ārstnieciskie augi. Vija Eniņa aicināja sadraudzēties ar šīm augu grupām, atpazīt tos un prast pielietot ikdienā. Jo vairāk tādēļ, ka augiem piemīt daudzveidīgas īpašības un būtībā visi tie ir ar ārstnieciskām īpašībām. Augos katrā iekšā ir tāda savienojumu buķete, kas cilvēkam var dot gan pozitīvas emocijas, gan arī uzlabot un stiprināt veselību. Lai augtu, augi cinās par savu pastāvēšanu un veido barības vielas, kas vajadzīgas tiem pašiem. Kā smaidot teica professore, - priekš cilvēka augi neveido neko! Taču tajos ir cukuri, olbaltumvielas un arī lipīdi, pie kuriem pieder tauki jeb eļļas. Visi šie savienojumi ir pietiekami bagāti un dod zināmu enerģiju, ko augi izmanto gan savām vajadzībām, gan arī uzkrāj nākamajai paaudzei, piemēram, sēkļu veidā. Cilvēks, būdams gudrs, ir iemanījies šo vērtību izlietot sev par labu, konkrētās augu daļas apēdot. Otra svarīga grupa augos ir ķīmiskie savienojumi, ko tie veido savai aizsardzībai, lai izdzīvotu konkrētajā vidē. Piemēram, lai aizsargātos no karstās saules, augi ap sevi veido ēterisko eļļu mākonīti. Ne velti dienviņu augi kā lavanda, rozmarīns, timiāns mēdz būt ļoti smaržīgi. Savukārt augu šūnās, kas raduši izturēt krasas gaisa temperatūras, veidojas cita veida ķīmiskie savienojumi, kas tiem piedod zilganvioletu krāsu. Tāpēc Latvijas ogās, kas nogatavojas vasaras beigās, ir daudz lielāks askorbīnskābes daudzums salīdzinājumā ar dienviņu augļiem, jo saulē labāk sintezējas cukurs. Augi cinās arī pret slimībām un kaitēkļiem un to dara ar smaržu palīdzību, dažkārt izdalot pat stipri nepatīkamu aromātu, jo tas aizbaida kukaiņus.

Kāds secinājums? Augu šūnās atrodas tas, kas der arī cilvēkam. Tāpēc var teikt, - nākam no vienas pasaules, esam dabas sastāvdaļa. “Radniecība strukturālajā uzbūvē, bioķīmiskajās norisēs un enerģētiskajā vielmaiņā mums ir ļoti līdzīga ar augiem,” uzsvēra professore. Līdzība arī tajā, ka pamatvidē šūnu dzīvības uzturēšanai ir ūdens. Cilvēkā ir ap 70% ūdens, augos – ap 80%. Vielmaiņas procesi, skaidroja professore, arī notiek līdzīgi. Un arī aizsargājošās vielas, kas ir augos, to pašu labumu dara arī cilvēkam. “Tāpēc neuzskatīsim augus par kaut ko zemāku. Mēs ar tiem esam līdzvērtīgi!” teica Vija Eniņa.

Dažkārt jautā, vai ar augu valsts preparātiem var nodarīt kaitējumu veselībai? Professore atzina, ka būtībā var, taču tas prasa laiku. Tā gadās, ja lieto iedarbīgus līdzekļus pārspīlētās devās vai arī gadiem ilgi dzer vienu un to pašu zāļu tēju. Taču lietojot saprātīgās devās un neilgu laiku, sev nodarīt pāri ar augu valsts līdzekļiem tikpat kā nav

Farmaceites padoms. Ne mazāk svarīgs ir uzturs, jo pamatā tas balstās uz augu valsts produkciju. Vija Eniņa piekļūda lietot pietiekami daudz dārzeņus svaigā veidā, lai būtu nodarbināts zarnu trakts. Vislabāk tos būtu graužt, bet var arī sasmalcināt, sablendēt, ja tāds variants pieņemamāks.

Drogu TOP-12

Kumelīšu ziedi		Kliņģerīšu ziedi
Piparmētru lapas		Pelašķu ziedi
Asinszāles laksti		Bērzu lapas
Rasaskrēslīņa laksti		Ugunspuķes laksti
Liepu ziedi		Rožu augļi
Nātru lapas		Pilādžu augļi

Drogu top 12. Augi, ko Vija Eniņa iesaka ievākt katram, lai nodrošinātos aizsardzībai pret dažādām kaitēm. Visi šie augi ir bagāti ar daudzveidīgu un cilvēkam noderīgu vitamīnu kompleksu.

Lasiet un mācieties! Farmācijas doktore Vija Eniņa ir daudz publikāciju un grāmatu autore par augiem un to iedarbību. Viena no jaunākajām ir viņas “Veselība pie mājas sliekšņa”. Tajā apkopota informācija par 100 populāriem augiem, to sastāvu un pielietojumu.

✓ Ja esat sadraudzējušies ar augiem un neesat slinki, vāciet drogas viena gada patēriņam, izņemot vienīgi mizas un pumpurus. Tā būs iespēja doties dabā, izkustēties un arī ieraudzīt ko jaunu, kas ļaus papildināt zināšanas.

iespējams. Protams, kādam cilvēkam var būt individuāla jutība pret kādu auga sastāvdaļu. Kā uzsvēra doktore – nav divu pilnīgi līdzīgu cilvēku, tāpēc nav jābrīnās arī par dažādu attieksmi pret augiem. Vijas Eniņas ieteikums: “Sāciet augu valsts līdzekļus lietot pakāpeniski ar mazumiņu un pa vienam augam. Lietojiet un ieklausieties sevī, ko saka jūsu organisms.”

Zaļu tējas gatavo no viena auga vai arī vairākiem kopā. Taču, ja veselība jau sākusī šķobīties, tad labāk ir veidot drogu maisījumu ar konkrētu iedarbības virzienu, jo tie būs efektīvāki. Maisījumus var lietot ar ‘skatu nākotnē’, lai izvairītos no iespējamām saslimšanām. Tagad rudenī uzbrūk vīrusi, iespējams, tuvojas gripa, tādēļ konkrēto drogu izvēlē noteicošais būs šis princips.

Īsumā

Gripa vēl lielā gabalā

Gripas monitorings ir sācies jau ar 9.oktobri, taču pašas gripas, kā apliecināja infektoloģe Gulbenē Ilze Ābrāma, vēl nav. Protams, vīrusi cirkulē visu gadu un saslimdina iedzīvotājus. Pagaidām novēro bronhītus un augšējo elpceļu saslimšanas, bet par gripu nav vērts satraukties. Arī Balvu doktore Natālija Zondaka apliecināja, ka nav iznācis konstatēt saslimstību ar gripu. “Mana saskare ir pārsvarā ar gados vecākiem cilvēkiem, un šādas diagnozes pagaidām nav,” viņa teica laikrakstam.

Apbalvojums mūsu dakterei

Latvijas Ārstu biedrība izteikusi atzinību par ieguldījumu Latvijas iedzīvotāju veselības aprūpē, primārās veselības dienesta izveidē un nostiprināšanā ārstei Ligai Kozlovskai un apbalvojusi viņu ar biedrības otrās pakāpes Goda zīmi “Tempus Hominis” (cilvēka laiks).

Veselības speciālistiem būtiski palielināsies atalgojums

Veselības ministrijas apkopotā informācija liecina, ka ar nākamo gadu stacionārajā veselības aprūpē strādājošo ārstu un funkcionālo speciālistu darba samaksa pieaugs par aptuveni 80% - no 859 eiro līdz 1547 eiro.

Būtiski palielināsies slimnīcu ārstniecības un pacientu aprūpes personāla, kā arī funkcionālo speciālistu asistentu darba samaksa. Nākamgad šie mediķi 537 eiro vietā saņems 929 eiro, kas ir par 73% vairāk. Vienlaikus slimnīcu aprūpes atbalsta personu atalgojums pieaugs par 55%, proti, no 400 līdz 621 eiro.

Ambulatorajā veselības aprūpē darba samaksas pieaugums būs zemāks. Ārstu un funkcionālo speciālistu stacionārajā veselības aprūpē darba samaksa pieaugs par 31%, ārstniecības un pacientu aprūpes personu, kā arī funkcionālo speciālistu asistentu darba samaksa - par 26%, bet atbalsta personu atalgojums pieaugs par 13%.

Nākamgad paredzēts palielināt arī ģimenes ārstu kapitācijas naudu uz vienu pacientu no 1,25 eiro līdz 1,6 eiro. Tāpat plānots darba samaksas pieaugums, esošā kvalitātes maksājuma daļējā integrēšana un mērķa kritēriju maksājums 150 eiro apmērā par trīs kritēriju izpildi.

Ģimenes ārsta prakses ārstiem darba samaksa nākamgad pieaugs par 31%, proti, no 859 eiro līdz 1125 eiro, savukārt māsu un ārsta palīgu atalgojums pieaugs par 26% - no 537 eiro līdz 675 eiro. Kopumā finansējums ģimenes ārstu prakšu dažādiem mērķiem nākamgad pieaugs par 17,1 miljonu eiro, kas ļaus ģimenes ārstu prakses finansējumu palielināt par 553 eiro mēnesī.

Mana recepte

Vienmēr pa rokai – pašgatavota ziede

Anita no Alūksnes Turu pa rokai pašgatavotu ziedi, kas noder jebkurā gadalaikā, sevišķi labi tagad - rudens pusē. Tā ir “Vecās mūķenes ziede” ar daudzām vērtīgām sastāvdaļām. Tur ir bērzu čaga, egļu sveķi, olīveļļa, bišu vasks, piparmētra, lavanda, tējas koks, baldrijs. Var iesmērēt degunu, lūpas, lai nemestos pumpas, var apsmērēt nelielas brūces, iemasēt arī mugurā, kājās, ja nomoka sāpes. Parasti ziedi iemasēju divas – trīs minūtes pirms gulētiešanas, jūtu, ka pārņem patīkams siltums, sasedzos un labi aizmiegu. Ziede patiešām palīdz. Šogad varēju bieži iet uz mežu un lasīt ogas, mugura un kājas nesāpēja. Ziedi lietoju arī bērniem, iemasējot pēdīņas un apvelkot siltas zeķītes, ja viņi sāk klepot vai šņaukāties. Zinu, ka šādu ziedi lieto cilvēki arī Balvos, un no viņiem dzirdētas labas atsauksmes.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Dodoties sēņot, nokļūst medībās

Sitas mežā piedzīvo pamatīgu izbīli

“Tagad šo atgadījumu visiem stāstu kā anekdoti, bet tobrīd smieklī nenāca nemaz, jo pārņēma izbīlis un bailes. Stāvēju un domāju – mesties zemē, neelpot un sastingt jeb sākt lēkāt, vicināt ar groziņu un skaļi blaut,” par oktobra sākumā Sitas mežos piedzīvoto stāsta balveniete ZAIGA LĀPĀNE.

Sākās viss pavisam ikdienišķi. Bija sestdienas rīts – ārā ļoti jauks laiks, spīdēja saulīte, un meteorologu prognozes lietu nesolīja. Ko tadā brīvdienā darīt? Zaiga ar vīru Māri nolēma, ka sēņu sezona strauji iet uz beigām, tāpēc jābrauc uz savu iecienīto sēņošanas vietu Sitā apskatīties, vai vēl atrodama kāda gardā dabas velte. Iebraucot mežā, pie krustojuma uz lielā ceļa stāvēja vairākas automašīnas. Māris un Zaiga sprieda, - interesanti, varbūt Kalnezerā notiek maksķerēšanas vai orientēšanās sacensības, bet varbūt kādas medības...

Pirmais izbīlis – šāvieni

Atstājuši ceļa malā automašīnu, kā ierasts, katrs devās sēņot uz savu pusi. Zaiga priecīga atrada pāris apšubekas, kad pēkšņi izdzirdēja šāvienus. “Sastingu un stāvēju. Nevarēju isti saprast, cik tuvu vai tālu tie atskanēja, jo mežs ir mežs. Tad pie sevis nodomāju, - nu labi, izšāva, tak, izšāva. Mazums kas. Dzirdēju, ka kaut kur tālumā strādā meža tehnika, tad vēl kāda mašīna pabrauca garām. Pēc neliela laika atskanēja vēl šāvieni – šoreiz jau pavisam tuvu. Sadzirdēju, ka kāds bļautās,” tās dienas notikumus ataino Zaiga. Viņa saprata – notiek medības. Tobrīd prātā bija tikai divi varianti: sēdēt krūmos, nekustēties un tēlot beigtu zivi vai iet vicināt grozu un blaut: sveiki, es te esmu, nešaujiet! Kamēr Zaiga prātoja, iezvanījās telefons. Tas bija vīrs. Viņa pirmais jautājums bija, - dzirdi, kas notiek? Ko darām? Šajā brīdī Zaigas iztēlē sāka rasties simts un viens scenārijs, kas tobrīd varētu notikt. Viņa iedomājās, - ja nu mednieki aizšauj kādu zvēru un viņš satrakojušies skrien garām? Kurā kokā tad varētu uzkāpt un vai vispār viņa spētu? Runājot ar vīru pa telefonu un prātojot, kas būtu, ja būtu, Zaiga pēkšņi tālienē pamanīja, ka uz viņas pusi skrien kāds zvērs. “Sapratu, ka tas nav nekas liels – suns. Labi, suns, bet viņš jož uz mani. Tātad atradīs medījumu un tūlīt sāks mani dzīt! Labi, ka no suņiem īpaši nebaidos. Sāku pie sevis domāt, - tas ir medību suns, kurš pieradis pie cilvēkiem, loģiski, ka viņam nevajadzētu neko sliktu darīt. Vīram telefonā

teicu, – pagaidi, man uzbrūk suns, viņš klausules otrā galā meža otrā pusē jau sastindzis no gaidām, kas būs tālāk. Pie manis pieskrēja pelēks, smuks suns, ap kaklu sikсна, kastīte ar antenu - izskatījās draudzīgi noskaņots, apostīja, ieskatījās acīs un apstāigāja apkārt. Bet viņš bija tik gudrs, ka, paldies Dievam, saprata -, es neesmu ēdams objekts,” stāsta Zaiga. Un tad viņai atkal prātā pavīdēja doma, ja nu suns pēkšņi padod balsi? Tas nozīmē, ka mednieki uz viņas pusi sāks šaut! “Es nezīnu, kā notiek medības, man nav priekšstata. Manā izpratnē, ja medību suns padod balsi, viņi šauj,” teic balveniete.

✓ “...Medniekiem rokās ir ierocis, viņi reāli šauj, bet man - tikai sēņu groziņš. Sajūta bija drausmīga. Vienīgi man bija bail no tā, ka suns pacels balsi, jo ar suni vēl kaut kā var tikt galā, bet ar lodi gan nē.”

Foto - no personīgā arhīva

Vienam rokās ierocis, otram - sēņu groziņš

Kamēr Zaiga prātoja par to, kas notiks tālāk, Māris pa telefonu izstāstīja, ka pie viņa pienācis cilvēks un teicis, ka labāk doties projām, jo mežā notiek medības. Paldies Dievam, viss beidzās laimīgi un Zaiga tika cauri vien ar pamatīgu izbīli – tas nekas, ka mājās atgriezās bez sēnēm. Taču pārdomas šis atgadījums raisīja gan.

Sitas mežs taču ir publiskais mežs, uz kuru brauc ģimenes ar bērniem, nūjotāji, orientieristi, ogotāji un arī sēņotāji. Ir ģimenes, kuras uz šo vietu dodas pastaigā arī kādā skaistā, sniegotā ziemas dienā. Zaiga atceras, ka pirms četriem gadiem vienā sēņošanas reizē pie lielā ceļa uz Sitas mežu stāvēja cilvēks un visus brīdināja, ka tajā kvartālā notiek medības, tāpēc labāk izvēlēties citu vietu. “Ja man tā pasaka - viss, jautājumu nav. Es zīnu, ka tur braukt nedrīkst, un to nedaru. Bet šoreiz nekā tāda nebija. Un ja manā vietā atrastos vecs cilvēks vai mazs bērns? Pēkšņi sāk šaut, sākas panika, virsū skrien suns... Labi, ka man nav bail no suņiem, bet ir cilvēki, kuriem ir. Un kāpēc tieši man no meža būtu jādodas projām? Varbūt medniekiem? Es ļoti gribētu zināt, kādi ir medību noteikumi – vai medniekiem jābrīdina iedzīvotāji par medībām, vai jāizliek brīdinājuma zīmes? Un ko viņi vispār iesaka darīt situācijā, kādā nonācu es, kad apkārt dzirdēju šāvienus? Man taču nav jāiet klāt pie katras automašīnas un jājauc, - vai jūs gadījumā te nemedīsiet. Medniekiem rokās ir ierocis, viņi reāli šauj, bet man tikai - sēņu groziņš. Sajūta bija drausmīga. Vienīgi man bija bail no tā, ka suns pacels balsi, jo ar suni vēl kaut kā var tikt galā, bet ar lodi gan nē. Cik par šo epopeju esmu stāstījusi citiem, visi kā viens teica, – es tur būtu palicis stīvs un nezinātu, kā rīkoties. Pieļauju, ka mednieki par manām pārdomām vien pasmiesies, jo nekas no tā, ko es savā galvā izdomāju, medībās nenotiek, bet es jau to nezīnu. Tieši tādēļ ļoti gribētu noskaidrot arī viņu viedokli,” teic Zaiga.

Likums izziņot neprasa

“Pēc likuma un noteikumiem mednieku kolektīvam nav publiski jāziņo, ka notiks medības. Likums to neprasa. Vismaz Balvu novadā lielākā daļa mežu, kas ir publiskie un valsts meži, visi ir mednieku kolektīvu pārraudzībā. Mednieku kolektīvi medību sezonas sākumā - pavasarī - ar Valsts meža dienestu noslēdz līgumu par savas teritorijas apmēdīšanu un pēc tam saimnieko paši,” skaidro MĀRIS KOZLOVSKIS, mednieku kluba “Bebritis” biedrs ar 34 gadu mednieka stāžu. Viņš uzskata, ka situācija, kādā nokļuva Zaiga, izveidojusies, pateicoties dabas mātes kaprīzēm. Tas tādēļ, ka šogad mūs piemeklējis ļoti netipisks gads – citugad dzinējmedību sezonas sākumā, kas sākas 1.oktobrī, sēnes mežā vairs neauga un arī ogu nebija. Tādēļ arī tādas problēmas nekad neradās.

Būdam ļoti pieredzējis mednieks, Māris skaidro, ka no nejausi sastapta medību suņa cilvēkam baidīties nevajadzētu, jo viņš virsū neskrien – drīzāk, uzodis kādas pēdas, metas meklēt dzīvnieku. “Ja arī medību suns pie jums pieskries, nekas nenotiks. Nekustieties un neskatieties sunim acīs – viņš apostīs un aizies projām. Skriet un bēgt šādā situācijā ir pilnīgi nevajadzīgi, jo no suņa tāpat neaizbēgsi. Medību suņi pamatā ir labvēlīgi un cilvēkus neaiztiek. Protams, izņemot gadījumu, ja kāds izdomā viņu saķert brīdī, kad suns aizrāvēs ar medībām. Tādu kavēkli viņš var saprast arī nepareizi,” skaidro kluba “Bebritis” biedrs.

✓ “...izdzirdot šāvienus, mesties pie zemes un nekustēties nevajag, ja vien, protams, lodes nedzīnkst gar ausīm. Mednieks nešauj uz suni un arī viņa balss virzienā - nē, bet gan pa skaidri redzamu mērķi.”

Būdam ļoti pieredzējis mednieks, Māris skaidro, ka no nejausi sastapta medību suņa cilvēkam baidīties nevajadzētu, jo viņš virsū neskrien – drīzāk, uzodis kādas pēdas, metas meklēt dzīvnieku. “Ja arī medību suns pie jums pieskries, nekas nenotiks. Nekustieties un neskatieties sunim acīs – viņš apostīs un aizies projām. Skriet un bēgt šādā situācijā ir pilnīgi nevajadzīgi, jo no suņa tāpat neaizbēgsi. Medību suņi pamatā ir labvēlīgi un cilvēkus neaiztiek. Protams, izņemot gadījumu, ja kāds izdomā viņu saķert brīdī, kad suns aizrāvēs ar medībām. Tādu kavēkli viņš var saprast arī nepareizi,” skaidro kluba “Bebritis” biedrs.

Mednieks šauj pa skaidri redzamu mērķi

Taču runājot par to, kā cilvēkam Zaigas situācijā būtu pareizāk rīkoties, Māris Kozlovskis ir pārliecināts, ka cilvēkam ir jāklūst pamanāms, viņam jābļauj un jādodas no meža masīva ārā: “Tā būtu vispareizākā rīcība, jo mednieki pirms medībām parasti apskatās vietu, kurā riko medības, noskaidro, vai tajā masīvā nenotiek kādi meža darbi, pabrauc, paskatās, vai nav cilvēku. Parasti tur, kur cilvēki ir, mednieki neiet, jo, kā saka, pārpratumi un nelaimes gadījumi var notikt visādi. Turklāt, dodoties uz mežu, labi būtu, ja sēņotāji vai ogotāji apģērbtos spilgti un pamanāmi. Medniekiem tagad tāda prasība ir – lai viņi redzētu viens otru un arī mednieku mežā pamanītu.” Taču, izdzirdot šāvienus, mesties pie zemes un nekustēties Māris Kozlovskis gan neuzskata par vajadzīgu, ja vien, protams, lodes nedzīnkst gar ausīm. “Mednieks nešauj uz suni un arī viņa balss virzienā - nē, bet gan pa skaidri redzamu mērķi. Likumā un medību noteikumos rakstīts, ka šaut drīkst tikai pa skaidri redzamu mērķi – tas ir, uz medījumu. Modelējot situāciju, kādā nonāca Zaiga, domāju, ka viņa trāpījās nevis masta vidū, bet blakusmasīvā. Medījums droši vien gāja gar masta līniju un vairākiem medniekiem iznāca pa šāvienam, tādēļ arī sēņotāja šāvienus sākumā dzirdēja tālumā, bet pēc tam arvien tuvāk. Šis atgadījums liek domāt un izdarīt secinājumus, - ja pasaulē klimats mainījies un mums tuvojas siltumnīcas efekts, ļoti iespējams, ka arī citugad kāds var nonākt līdzīgā situācijā kā Zaiga. Taču tagad viņa noteikti zinās, kā rīkoties nākamreiz,” ir pārliecināts kluba “Bebritis” biedrs Māris Kozlovskis.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Par atkritumu konteineriem un dubļaino ceļu Viļakā

Aicina iedzīvotājus atkritumus šķirot atbildīgi

Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma vēstuli no daudzdzīvokļu mājas Sporta ielā 4 iedzīvotāja Viļakā.

"Vedot uz katlu māju malku, ar tehniku izbraukā un pārvērs dubļos ceļu, kas atrodas pie daudzdzīvokļu mājas. Savukārt novietotie šķiroti atkritumu konteineri mūsu mājas pagalmā nav tas labākais risinājums. Konteineru novietošanai vajadzētu izvēlēties neitrālāku vietu, jo neapzinīgi cilvēki konteineros met ne tikai šķirotus atkritumus, bet arī citus atkritumus turpat pagalmā. Vai šo problēmu varētu atrisināt?" jautā iedzīvotājs.

SIA "Viļakas namsaimnieks" valdes loceklis AINĀRS MILAKNIS skaidro, ka ceļš, pa kuru katlu mājai piegādā malku, pieder uzņēmumam "Viļakas namsaimnieks". "Šogad savu lomu nospēlēja arī lietainie laika apstākļi, kas uz ceļa radīja lielākus dubļus. Jebkurā gadījumā katrā pavasarī pēc apkures sezonas ceļu vienmēr sakopjam un to attīrām no gružiem," stāsta A.Milaknis.

Kas attiecas jautājumā par šķirotu atkritumu konteineriem, Viļakas novada pašvaldības Tehniskās nodaļas vadītājs MĀRTIŅŠ RĒDMANIS skaidro: "Šķirotu atkritumu konteineri atrodas uz SIA "Viļakas namsaimnieks" piederošās zemes, kur pēc projekta paredzēta vieta tieši konteineriem. Pašvaldība (ar mājas vecākā piekrišanu) ar atkritumu apsaimniekošanas firmu "ZAAO" noslēdza līgumu par konteineru novietošanu netālu no daudzdzīvokļu mājas Sporta ielā 4 – vietā, kur tie tagad arī atrodas. Konteineri atrodas izdevīgā vietā, jo tie pieejami sešām daudzdzīvokļu mājām, daudzām privātmājām un uzņēmumiem - veikaliem. "ZAAO" nav informējusi pašvaldību, ka šajos konteineros met sadzīves atkritumus. Pastāv varbūtība, ka pie vainas nav šķirotu atkritumu konteineri, bet gan šīs pašas mājas sadzīves atkritumu konteineri, kuri izvietoti blakus šķirotu atkritumu konteineriem un nav aizslēgti. Pieļauju, ka brīdī, kad konteineri ir pilni, kāds pamanās atnest vai labākajā gadījumā atvest atkritumus un tos nolikt mājas pagalmā," stāsta M.Rēdmanis.

Savukārt Viļakas novada domes izpilddirektore ZIGRĪDA VANCĀNE informē, ka Viļakā ir iespēja šķirot atkritumus, tomēr iedzīvotājiem šķirošanas kultūra pieklibo. "Iedzīvotāji pieraduši atkritumus mest tur, kur viņiem patīk, jo zina, ka

Foto - A.Kirsanovs

Malkas piegādes ceļš. Viļakas novada pašvaldības speciālisti skaidro, ka šķirotu atkritumu konteineri atrodas izdevīgā vietā, jo pieejami vairākām daudzdzīvokļu mājām, privātmājām un uzņēmumiem. Kas attiecas uz attēlā redzamo ceļu, pa kuru piegādā malku katlu mājai, tas pieder SIA "Viļakas namsaimnieks", kuru nepieciešamības gadījumā pavasaros sakārtos arī turpmāk.

kāds pēc viņiem sakops. Pašvaldība Sporta ielas iedzīvotājiem darījusi zināmu, ka viens no variantiem ir mājai piederošos konteinerus slēgt ciet ar atslēgu. Tā dara arī citviet. Tāpat uzskatu, ka neapmierinātie būs vienmēr. Konteinerus izvietotā, lai tie visiem būtu pieejami. Tādēļ būsim iecietīgi, godīgi un akurāti katrs pret sevi un citiem," aicina Z.Vancāne.

Izpildītore piebilst, ka par šķirotajiem atkritumiem tieši Viļakas pilsētā nereti nākas maksāt kā par sadzīves atkritumiem, jo pie šķirotajiem atkritumiem mēdz samest iekšā bezmaz vai visus sadzīves atkritumus, kādi vien iespējami: "Ja atkritumus šķiros, tad nevienam nebūs jāuztraucas, ka par atkritumiem dārgi jāmaksā. Šķirotos atkritumus izved bez maksas. Jebkurā gadījumā tas ir akmentiņš iedzīvotāju dārzā, tādēļ aicinām iedzīvotājus pret atkritumu šķirošanu izturēties atbildīgi."

Kad Viļakā būs EKO laukums?

Viļakas novada domes izpilddirektore Z.Vancāne stāsta, ka Viļakā, Eržepolē, pie katlu mājas, plānots izveidot arī EKO laukumu. "Pašvaldība no savas puses izdarījusi visu nepieciešamo, lai šādu laukumu Viļakā atvērtu. Uz Viļaku bija atbraukuši arī pārstāvji no SIA "ZAAO", iepazīs ar iecerēto laukuma atrašanās vietu un viņus redzētais apmierināja. Dotajā brīdī viss ir procesā, bet "ZAAO" šajā jautājumā pagaidām kavējas. Viss atkarīgs no viņiem, gaidām "ZAAO" atbildi," stāsta Z.Vancāne.

SIA "ZAAO" šķirotu atkritumu savākšanas daļas vadītāja GINTA GAILUMA jautāta, kad EKO laukumu Viļakā varētu atklāt, atzina: "Laukuma atklāšana Viļakā iekļauta "ZAAO" nākamā gada budžetā, to plānots atvērt nākamajā gadā. Precīzi laukuma atklāšanas mēnesis gan nav zināms. Tāpat jāpiebilst, ka potenciālā EKO laukuma atrašanās vieta, kuru izvēlējusies pašvaldība, iespējams, mainīsies. Savukārt, ja paliek tā pati laukuma vieta, viss nebūs atkarīgs tikai no "ZAAO". Būs nepieciešams elektrības pieslēgums, un tas laukuma ierīkošanas procesu varētu paildināt. Jebkurā gadījumā nākamgad laukumu atvērs."

Lasītāja jautā

Kad salabos ceļu?

Foto - A.Kirsanovs

Notiek remontdarbi. Laikraksta "Vaduguns" redakcija saņēma arī kādas lasītājas telefona zvanu, kura jautā, kad salabos piebraucamo ceļu pie Jaškovas kapiem Vecumu pagastā? "22.oktobrī Jaškovas kapos bija Svecišu vakars, 11.novembrī notiks Lāčplēša dienai veltīts pasākums, bet ceļš uz kapiem ir dubļains un izbraukāts ar tehniku. Vai pašvaldība uz ceļa nevar izbērt dažas kravas grants un to izlīdzināt?" jautā lasītāja.

Vecumu pagasta pārvaldes vadītāja LIGIJA LOGINA stāsta, ka ceļa remontdarbi jau notiek - tiks salabota caurteka un uz ceļa uzbērs grants. "Ceļš bija sliktā tehniskā stāvoklī sakarā ar plūdiem. Remontdarbus pabeigs šonedēļ. Līdz 11.novembra svētkiem ceļš noteikti būs kārtībā," skaidro L.Logina.

Informē policija

No 16. līdz 22.oktobrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados) sastādīti pieci protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā, viens protokols par sīkā hulīgānisma gadījumu un reģistrēti trīs ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Tāpat policijas darbinieki 12 reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem. Savukārt par transportlīdzekļa vadišanu alkohola reibumā sodīti trīs cilvēki.

Nozog medus rāmjus

16.oktobrī Balvu novada Tilžas pagastā 1969.gadā dzimusi sieviete paziņoja, ka no bišu stropiem nozagti medus rāmji. Policija skaidro nodarītos materiālos zaudējumus. Uzsākts kriminālprocess.

Dzērumā sabiedriskā vietā

16.oktobrī Balvos 1963.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 2,36 promiles.

16.oktobrī Balvos 1970.gadā dzimis vīrietis atradās sabiedriskā vietā 2,29 promiņu alkohola reibumā.

21.oktobrī Balvos 1971.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā. Vīrietim konstatēja 2,54 promiles. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Pārdur riepās

17.oktobrī Balvu novada Kubulu pagastā 1968.gadā dzimusi sieviete konstatēja, ka viņai piederošajam velosipēdam tīši pārdurta aizmugurējā riepa, ko, iespējams, izdarījušas nepilngadīgas personas. Notiek pārbaude.

Sabojā lauka tualeti

19.oktobrī Balvu novada Kubulu pagastā nenoskaidrotas personas sabojāja kādai sievietei piederošo lauka tualeti. Uzsākts kriminālprocess. Iespējamie vainīgie noskaidroti – divi vietējie iedzīvotāji.

Brauc dzērumā

20.oktobrī Balvu novada Vectilžas pagastā 1961.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 1,60 promiņu alkohola reibumā.

21.oktobrī Viļakas novada Šķilbēnu pagastā 1958.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Audi" 1,14 promiņu alkohola reibumā.

22.oktobrī Viļakā 1977.gadā dzimis vīrietis vadīja mopēdu 3,06 promiņu alkohola reibumā. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Iegādājas pašdarinātu alkoholu

20.oktobrī Balvu novada Vectilžas pagastā konstatēja ar akcīzes preču nelikumīgu apriti saistītu nodarījumu. 1961.gadā dzimis vīrietis iegādājās pašdarinātu alkoholisko dzērienu 0,5 litru tilpuma plastmasas pudelē. Brīdī, kad policija pudeli izņēma, tajā bija aptuveni 0,25 litri pašdarināta alkoholiskā dzēriena. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Ziņo par jauniem

20.oktobrī Balvu novada Tilžā saņemtas mutiskas iedzīvotāju sūdzības, ka jaunieši pārvietojas ar jaudīgu motociklu, kas nav reģistrēts noteiktā kārtībā. Tāpat iedzīvotāji informēja, ka jaunieši, braucot ar motociklu, nelieto ieslēgtas dienas tuvās gaismas un viņam galvā nebija aizsargķiveres. Dotajā brīdī minētais jauniešis nav noskaidrots. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Nodara miesas bojājumus

21.oktobrī Balvu novada Bērzpils pagastā 1977.gadā dzimušam vīrietim nenoskaidroti jaunieši nodarīja miesas bojājumus. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Izkrit pa logu

21.oktobrī Viļakā, medicīnas iestādē, ar mugurkaula traumu nogādāta 1994.gadā dzimusi sieviete, kura izkrita pa otrā stāva logu. Aizdomās par saistību notikušajā aizturēts 1977.gadā dzimis vīrietis, kurš jau iepriekš nonācis policijas redzeslokā. Uzsākts kriminālprocess. Turpinās izmeklēšana. Nozīmētas nepieciešamās ekspertīzes.

Informē ugunsdzēsēji

Deg neapdzīvota māja

Aizvadītajā nedēļā ugunsdzēsēji glābēji devās uz Slimnīcas ielu Baltinavā, kur dega vienstāvu neapdzīvota māja 120m² platībā. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests izsaukumu uz notikuma vietu saņēma pulksten 20.23 un ugunsgrēku likvidēja isi pēc pusnakts – pulksten 00.06. Cietušo nav.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Dārza Pasaule

☞ Dārza darbu kalendārs. *Dārza darbiem labvēlīgās un nelabvēlīgās dienas.*

☞ Kolekcijas augs. *Rudbekijas - saulainas lietaiņā rudenī. Šīs vecmāmiņu laika puķes joprojām rotā mūsu dārzus.*

☞ Intervija ar lietpratēju. *Zemnieku saimniecības "Kliblapsas" īpašniece Ilze Venterzute iesaka ķirbju šķirnes, ko var audzēt katrs.*

☞ Iedvesmas dārzs. *Viesojamies šefpavāra Mārtiņa Rītiņa dārzā, kam piemīt pasaules garša.*

☞ Ķirbju dobe siena rullī.

☞ Milānas gaisa dārzi, kas pārsteidz ikvienu.

☞ Ogu dārzs. *Ieteikumi vasaras aveņu stādīšanā un padomi rudens aveņu šķirņu izvēlē.*

☞ Lietpratēju padomi mulčas materiālu izvēlē, kā arī instrukcija ogulāju spraudēju sagatavošanā.

☞ Dzērveņu bagātība "Gundegu" purvos Vidrižu pusē.

☞ Praktisko padomu ceļvedis. *Labākie rīki lapu grābšanai. Piemērotākais laiks kāpostu novākšanai. Oktobra darbi siltumnīcā.*

Veselība

☞ Intervija ar ausu, kakla un deguna ārstu, foniātru Dinu Sumeragu, kurš ne tikai zina, kas vajadzīgs balss labskanībai, bet arī pats dzied, muzicē un turpina dzimtas arodu, darinot mucas. *Parunāsim arī par to, vai vērts satraukties par iesnām, ko iesākt ar šķībi deguna starpsienu (operēt vai neoperēt?) un kā iesildīt balsi pirms publiskās uzstāšanās.*

☞ Pacientu tiesības. *Agrāk izsniedza papīra darbnespējas lapu, tagad ir e-darbnespējas lapa. Stāstām un rādām, kā saņemt slimības pabalstu.*

☞ Ringā ar C hepatītu. *Kas ir šīs brīnumzāles no Indijas, pēc kā alkst C hepatīta slimnieki un vai vērts tās medīt rokā? Rakstnieks Māris Bērziņš uzveicis C hepatītu un dalās savā pieredzē.*

☞ Kā virieša guļamistabā sadzīvo sekss un medikamenti. *Ārsts izrakstījis zāles, bet tās vīrietim laupa vēlmi mīlēties... 14 biežāk sastopamie "libido zagļi" zāļu skapīti un ekspertu ieteiktie risinājumi.*

☞ Negribu dubultzodu! *Vingrojumu programma, lai atbrīvotos no nevēlamā defekta izskatā, kas bojā fotogrāfijas.*

☞ Mana pieredze. *Austris Augusts ir puisis, kuram pirms gada vāca ziedojumus, lai klīnikā Tartu varētu veikt aknu transplantācijas operāciju. Dzīvesveids tagad gan ir mazliet citāds, nekā bija agrāk, tomēr šodien Austris jūtas labi un raksta vēstuli sava donora piederīgajiem - ja nu viņi šo rakstu lasa...*

☞ Pie pusdienu galda ar svariem. *Saruna ar zīmola "Madara" radītāju Lotti Tisenkopfu-Iltneri, trīs bērnu mammu, kura stāsta par to, ko sievietei un mammai patiesībā nozīmē būt veģetārietei ar stāžu. Lotte iesaka: "Visdrošāk tomēr par veģetārieti kļūt ap 40 gadiem, kad bērni paauģušies."*

☞ Mīlestība... saslimusi. *Ģimenes psihoterapeiti Gatis Bušs un Aina Poiša skaidro, no kurienes populārajiem aizspriedumiem par pāru psihoterapiju aug kājas.*

Žurnāls A12

☞ Plūdi Latgalē divu jaunu zemnieku skatījumā: *tiekamies ar Lauri Ļubku, kuru tagad daudzi atpazīst pēc peldes applūdinātajā kviešu laukā no youtube, arī ekoloģisko zemeņu audzētāju Atvaru Aniņu.*

☞ Uzņēmējs Guntars Šults no Balviem, kurš mācījās Tibetā.

☞ Dodamies uz Viļaku - Latvijas pierobežas pilsētu, kurā var atrast klusumu.

☞ Kā kārkli meistarū rokās pārtop

par groziem - sarunas ar Viktoru Kuhaļski un Helēnu Mundu.

☞ Latgales dejojāņu atmiņas no Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem.

☞ Etīde par Krāslavu.

☞ Ciemojamies pie tautiešiem Lielbritānijā: kā viņi sargā latviešu valodu tur.

☞ Ceļojam pa Sēliju, meklējot tās valdzinājumu.

Vēriņā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 10.novembrim.

10. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 14 pareizas atbildes. **Konkursa "Vēriņā acs" 9.kārtā veiksmē uzsmaidīja O.PILĀTEI** no Viļakas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko *galvas lauzišanas* miklu, kuru atrisinot, iespējams jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 10.novembrim.

10. kārtā

	3	4		5	8		
7	8	9		3	4		
	5	1					
9			4				
5	6	1	9	2	4	7	8
			7			5	
				9	1		
2	7		8	1		6	
1	9			7		2	

Pareizas atbildes iesūtīja: D.Svarinskis, M.Pretice, J.Pošeika, Z.Pulča, S.Sirmā, V.Gavrjušenkova, I.Dzergača, Z.Fjodorova, A.Ančs, A.Lukumietis, J.Voicišs, St.Lazdiņš, L.Mežale, V.Mancevičs (Balvi), V.Šadurska, L.B. (Rugāju novads), I.Homko (Medņeva), V.Dragune (Kuprava), A.Mičule, A.Siliņa, B.Ķise, J.Slišāne, A.Slišāns (Tilža), V.Krēmere (Susāju pagasts), B.Sopule (Viksna), E.Ločmele (Šķilbēni), M.Keiša (Upīte), A.Dupuže (Viļaka), V.Ločmele, V.Kupčs (Lazdukalna pagasts), M.Bleive (Viksnas pagasts), A.Circene (Baltinavas novads), N.Mantone (Bērzkalna pagasts), Z.Šulce (Liepāja).

9. kārtas uzvarētāja ir INGA DZERGAČA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

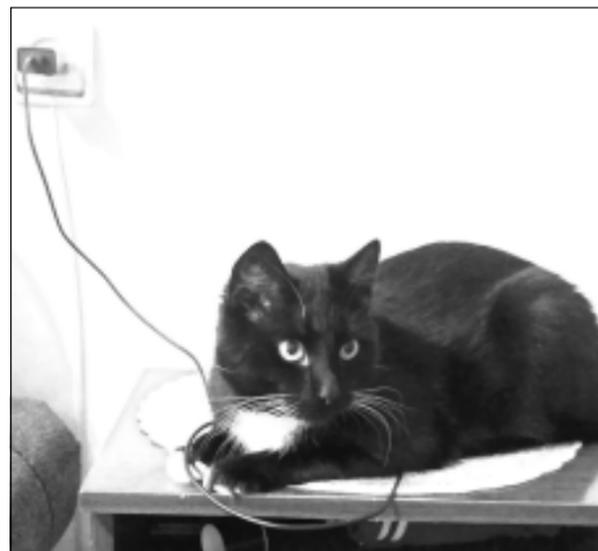
Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Esmu šeit! Iesūtīja Daniels Kivkucās no Balviem.

Uzlādēšana. Iesūtīja Juris Kašs no Balviem.

Par oktobra labākās fotogrāfijas autoru atzīta ILUTA KEIŠA ar fotogrāfiju "Gardās sēnītes", kas publicēta 3.oktobrī. Pēc balvas griezties redakcijā.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē Zemkopības ministrija

Lauksaimniekiem par plūdu postījumiem izmaksās 14,87 miljonus eiro

Latvijas lauksaimniekiem par plūdu postījumiem no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" izmaksās 14,87 miljonus eiro, paredz Zemkopības ministrijas (ZM) sagatavotais rīkojuma projekts, kas iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā.

Ministrija informācija liecina, ka kopējie aprēķinātie zaudējumi ir 20538016 eiro, lai gan iepriekš izskanēja informācija, ka lauksaimniekiem aprēķinātie zaudējumi ir 37,3 miljonu eiro apmērā.

Lauksaimniekiem, kam spēcīgajās lietavās un plūdus ir gājuši bojā lauksaimniecības kultūruaugu sējumi, stādījumi, sagatavotais siens un bišu dravas, līdz šā gada 2.oktobrim bija jāpiesakās platību apsekošanai Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) vai Lauku atbalsta dienesta (LAD) reģionālajās iestādēs, iesniedzot aizpildītu informācijas veidlapu papīra formā. Par izpostītajām lauksaimniecības platībām, kurās iesēti griķi un kukurūza, LAD un LLKC informācijas veidlapas pieņēma līdz 15.oktobrim.

Kopumā LLKC un LAD apsekoja 2933 lauksaimnieku pieteiktās platības. Pēc apsekošanas par plūdus pilnībā bojā gājušiem ir atzīti 73 538 hektāri lauksaimniecības sējumu un stādījumu, 13 071 tonna siena, 16 bišu saimes un stādījumi 850 kvadrātmetri segto platību.

Kompensācijas paredzēts piešķirt par 2017.gadā Vienotajā iesniegumā deklarētajām lauksaimniecības kultūruaugu platībām un par 2017.gada ziemāju sējumiem 2018.gada ražai, kuri pēc apsekošanas ir atzīti par plūdus pilnībā bojā gājušiem. Kompensāciju par sagatavoto sienu piešķirs saimniecībām, kurām Lauksaimniecības datu centra dzīvnieku reģistrā ir reģistrēti lauksaimniecības dzīvnieki zālējādāji un kuru apsekošanā konstatēts, ka sagatavotais siens gājis bojā plūdus.

Kopējie aprēķinātie zaudējumi ir 20 538 016 eiro. Ņemot vērā valsts budžeta fiskālās iespējas, radušos zaudējumus paredzēts segt tikai daļēji apmērā - 71,9% no faktiskajām izmaksām. Lai turpmāk veicinātu lauksaimnieku aktivitāti savu lauksaimniecības platību apdrošināšanā pret dabas izraisītiem riskiem, izmaksājamo kompensāciju palielinās par 5% tiem lauksaimniekiem, kuri savas lauksaimniecības platības ir apdrošinājuši.

ZM sagatavotais rīkojuma projekts paredz uzdot Finanšu ministrijai piešķirt no programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" kopējo finansējumu 14 981 908 eiro, tai skaitā 14 870 323 eiro lauksaimnieku zaudējumu segšanai, bet 98 300 eiro LAD neparedzēto izdevumu segšanai un 13 285 eiro LLKC neparedzēto izdevumu segšanai.

Piedāvā darbu

SIA "Auto Kruīzs" aicina darbā **KVALIFICĒTUS AUTOATSLĒDZNIEKUS** ar darba pieredzi. Augsta samaksa, bet liels darba apjoms. Tālrunis: 26607307; 29112111.

Piedāvā darbu **MEŽSTRĀDNIĒKIEM**. Tālrunis: 26211223.

Pārdod

Pārdod sivēnus. Tālrunis: 26552517.

Pārdod sivēnus. Tālrunis: 28694808.

Pārdod sivēnus (bioloģiskie). Tālrunis: 64563506, 26233739.

Pārdod lopbarības un pārtikas sausus, kvalitatīvus kartupeļus, burkānus, graudus, puscukurbietes. Tālrunis: 25442582.

Pārdod labu māju Balvos. Tālrunis: 29156948.

Pārdod labu arklū. Tālrunis: 28681252.

Pārdod dažādu ziedu medu. Tālrunis: 26306618.

Pārdod tīrās purva dzērvenes. Tālrunis: 29129583.

Pārdod *Ford Mondeo*, 2001.g., EUR 1000. Tālrunis: 27888687.

Vai abonēji

Vaduguni

Turpinās "Vaduguns" abonēšana 2018.gadam

novembrim decembrim?!

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2018.gadam (EUR)

FIZISKĀM PERSONĀM	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
2017.gada 12 mēnešu abonentiem	4.95	14.70	28.30	54.50
				PĒRKOT - 65,96

Veiksmes prognoze

24.oktobris. Kaprīza rīta puse (līdz plkst. 12.50) un devīga vakarpuse (no plkst. 12.50 līdz 24.00), kad būsim atvērti gan darbam, gan mīlestībai. Tāpēc savu pāri malām plūstošo enerģiju varam pielietot gan strādājot, gan mīļējoties. Ja kādam ir vēlšanās, tad var sekmīgi apvienot abas šīs nodarbes – vienu atstājot dienai, otru – naktij. Šodien Tev var gadīties arī kāds patīkams pārsteigums. Tu gribi zināt - kāds? Nu ... neteikšu. Tad jau tas vairs nebūs nekāds pārsteigums. Vienkārši gaidi...

25.oktobris. Kustīgajā trešdienā vairāk jākustas. Vienalga, vai tā būs iešana, skriešana, nūjošana vai braukšana ar auto. Jo šodienas devīze: zem guloša akmens ūdens netek. Uzsākt ilgtermiņa darbus šodien nevajadzētu, tie var neizdoties, jo šodienai pietāv tie ātrie un nelielie, kurus var paveikt līdz vakaram.

26.oktobris. Drosmīgā ceturtdiena drosmīgiem cilvēkiem, kad jādarbojas veikli, pašpārliecināti, pat nedaudz nekaunīgi. Ar kaulēšanos, svārstīšanos un šaubīšanos šodien tālu netiksi. Tāpēc laurus plūks tie pirmie. Nu gluži pār liķiem uz mērķi iet tomēr neiesaku. Centieties saglabāt to zelta vidusceļu. Šī diena vairāk piemērota karjeras virzīšanai, nevis attiecību stiprināšanai, tāpēc iespējami pārmetumi no mīļotās personas, ka darbs Jums ir 1.vietā.

27.oktobris. Sarežģītā piektdiena ar 'čika' laika mākoņiem no plkst. 8.22 līdz 15.59. Daudzi šodien sākumā darīs un pēc tam tikai domās. Tā varēs iebraukt pamatīgās auzās. Tāpēc pacientieties pieslēgt galvu, jo ar emocijām būs kā ar bitēm: var iekost gan pašam, gan citiem visnepiemērotākajā brīdī. Tā, dusmojoties un apvainojoties, darbā var pielaist rupju kļūdu vai palaist garām kādu labu izdevību. Vakarpusē uz ceļiem var izveidoties bīstamas situācijas, tāpēc vadīsimies pēc principa: lēnām brauksi – tālāk tiksi.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Nakts

Diena

T 25.10	Mākoņains	-2	Mākoņains	+1
C 26.10	Apmācies, sniegs	-1	Apmācies, stiprs sniegs	0
Pk 27.10	Apmācies, neliels sniegs	0	Apmācies	0
S 28.10	Apmācies	-3	Apmācies	-1

Gismeteo.Jaunumi.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA RENEM
iepērk
jaunlopus,
liellopus, aitas.
ELEKTRONISKIE SVARI.
Samaksa skaidrā naudā vai ar
pārskaitījumu.
Tālr. 65329997, 29996309,
26447663, 29485520
vai pa e-pastu: re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu!

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

SIA "AIBI" pērk
liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus.
Pērk arī gaļas šķirnes jaunlopus eksportam.
Piemaksa par bioloģiskiem lopiem.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA "Cēsu gaļas kombināts"
PAR AUGSTĀM CENĀM
IEPĒRK JAUNLOPUS UN
LIELLOPUS.
Samaksa pēc vienošanās.
Tālr. 26185703, 25573447.

Pērk meža īpašumus
ar zemi un cirsma.
Tālr. 29433000.

Pērk mežus, cirsma.
Tālr. 26489727, 27270205.

PĒRK "LATVIJAS
MEŽSAIMNIEKS" MEŽUS AR
ZEMI. TĀLR. 26106212.

Pērk mežus, jaunaudzē,
izcirtumus. Tālr. 26630249.

Pērk šķeldojamo materiālu.
Tālr. 29199067.

Pērk lauku māju.
Tālr. 28282021.

Pērk traktoru T-16, T-25, T-40,
MTZ-52/80/82 un traktoru piekabi
jebkādā kārtībā.
Tālr. 22477403.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus,
teļus, jērus. Samaksa tūlītēja.
Augstas cenas bioloģiskajiem
lopiem. Tālr. 62003939.

Pērk vecu motociklu JAWA, EMKA,
DNEPR, URAL, IŽ vai BMW,
rezerves daļas un dokumentus.
Tālr. 27802708.

Pērk govi. Tālr. 27822403.

Pērk brieža un aļņa ragus.
Tālr. 26306049.

Dažādi

07.11.2017. autoskolā "Delta 9V".
uzsāk
jaunas
B
katego-
rijas
grupas
komplek-
tāciju. Braukšanas apmācība ar
eksāmena
Audi A3. Tālr. 29208179.

LAFIKO.LV
AIZDEVUMI
pensionāriem un
strādājošajiem
BALVUS, TAUTAS IELĀ 1
Otrdienās, ceturtdienās, piektdienās
Tālr. 64521873, 26402362.

Autoskola "Barons R"
aicina pieteikties
95.koda kursos. ES
lidzfinansējums. Kursu
maksā EUR 15. Pieteikšanās līdz
06.11.2017. www.baronsr.lv
Tālr. 29336212.

SIA "Auto Kruizis" piedāvā
ZIEMAS RIEPAS jūsu
automobilim. Labākās cenas!
Augstākā kvalitāte pilsētā!
Tālr. 29442654.

Smilts, grants. Piegāde.
Tālr. 29433126.

Biškopsis meklē vietu dravas
novietošanai. Salda atlidzība.
Tālr. 26432506.

Jauns preču pievedums mazlieto
apģērbu veikalā, Tautas 1.

Vajadzīgs strādnieks.
Tālr. 26626889.

Paziņojums

DEKŠNU kapu sakopšanas talka
26.oktobrī plkst. 10.00.

Līdzjūtības

Tu aizej prom pa krāšņu ziedu ceļu,
Uz mūžību! Šalc priede, egle, bērzs.
Tik kādā mājā, kādā istabiņā
Gan tavas balss, gan tavu soļu
trūks.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Sergejam Maksimovam ar ģimeni,
TĒVU, VECTĒVU mūžības ceļā
pavadot.

SIA "Balvu autotransports" kolektīvs

Vējš pieklauvē ar tumsas spārnu,
Dziesmā gaisma - klusums mūžu
sedz.

Mūsu dziļa un patiesa līdzjūtība
Sergeja Maksimova ģimenei,
TĒVU mūžības ceļā pavadot.
Jāņa Trupovnieka ģimene

Kā putni aiziet dusēt
Gar vakara debess malu.
Tā aiziet mūsu mīļie
Uz kluso mūžības salu.
(K.Skalbe)

Mūsu patiesa līdzjūtība **Ivaram ar**
ģimeni, brāli VOLDEMĀRU
mūžības ceļā pavadot.
Andris, Irēna, Laila, Kārlis, Simona

Paliek balta ziedu taka,
Rudens zelts zem kājām bērzs,
Un no dziļas laimes akas
Pasmelts tik, cik atvēlēts.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Lucijai**
Serdai, māmuliņai ANNU LOGINU
kapu kalniņā pavadot.
Rekavas vidusskolas kolektīvs

Skaistākos ziedus tev noplūktu
dārzā,
Mīļākos vārdus tev sacītu, māt,
Ja tu šai vakarā - klusā un vēlā,
Atnāktu vēl ar mani parunāt.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Reginai Timofejevai, MĀMIŅU
kapu kalniņā pavadot.
3.ieejas iedzīvotāji

Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas un mūža stāsts.
Skumju brīdī esam kopā ar **Rasmu**
Piliņu un tuviniekiem, MĀMIŅU,
VECMĀMIŅU zaudējot.
Ločmeļu ģimene Ozolsalā

Mana mīļa vecmāmiņa
Mūža miegu aizmigusī,
Apklusuši silti vārdi,
Nebūs laba padomiņa.
Kad reizē ar pirmajām salnām pa
mūžības ceļu ir aizgājusi
VECMĀMIŅA, mūsu klusa un
sirsnīga līdzjūtība **Oskaram Piliņam**
un **pārējiem tuviniekiem.**
Rugāju novada vidusskola

Cilvēka mūžs izskan kā dziesma,
Noriet kā saule vakarā.
Paliek tik kapsētā svecītes liesma,
Paliek tik sāpe asarā.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Rasmai**
Piliņai un ģimenei, pavadot **MĀTI**
mūžības ceļā.
Skolas ielas 8.mājas iedzīvotāji

Klusiem soļiem, mīļiem vārdiem,
Savu mūžu vadījusi,
Daudz darbiņu mācījusi,
Padomiņu atstājusi.
(V.Kokle-Liviņa)

Skumjajā atvadu brīdī izsakām
patiesu līdzjūtību **Oskaram Piliņam,**
VECMĀMIŅU mūžībā pavadot.
Rugāju Sporta centra kolektīvs

Man dzīvē, brālīt, pietrūks tevīs
Un ceļa nebūs, kurā tikties ļauts...
Izsakām dziļu līdzjūtību **Andrim**
Ķerģim un viņa ģimenei sakarā ar
brāļa **MĀRA** aiziešanu mūžībā.
Brīvības ielas 70.mājas iedzīvotāji

Vismelnākā šķiršanās stunda,
Par ēnu kad pārtop tavs glāsts,
Tēt, tie esam mēs, kuros tālāk
Nu skanēs tavs dzīvības stāsts.
(K.Apškrūma)

Skumju un atvadu brīdī izsakām
līdzjūtību **Raitim Ķerģim un**
tuviniekiem, TĒVU mūžībā
pavadot.
Balvu novada pašvaldības policijas
kolektīvs

Skumji galvas noliec priedes klusās,
Noliet ziedos rieta mirdzums silts,
Nošalc vēsma - mierīga lai dusa,
Lai tev viegla dzimtās zemes smilts.
Dziļa un patiesa līdzjūtība **Raivim**
Ķerģim, TĒVU pavadot mūžības
ceļā.
VUGD LRB Balvu daļa

Izsakām līdzjūtību **Raivim Ķerģim**
un **viņa tuviniekiem,** pavadot
TĒVU mūžības ceļā.
VUGD Balvu daļas IV vada
kolektīvs

Es jau zinu - tu man būsi vienmēr:
Arī pēc saulrieta sildīsī,
Baltiem ābeļziediem katru pavasari
ziedēsī,
Arī no mūžības takas mīlēsi...
Lai klusa līdzjūtība un mierinājuma
vārdi dod spēku un atbalstu **Gunas**
Ķerģes ģimenei, piederīgajiem,
zemes klēpī guldot **VIRATĒVU,**
TĒTI, VECTĒTIŅU.
Balvu PII "Sienāzītis" kolektīvs

...nebūs šais baltajos ceļos
Mums vairs satikties ļauts,
Aizsaules sliekšņiem pāri
Tevi nes mūžības strauts.
Skumju un atvadu brīdī klusa un
patiesa līdzjūtība **Andrim Ķerģim ar**
ģimeni un visiem tuviniekiem,
MĀRI Dieva valstībā pavadot.
Barinsku ģimene

Uz lūgšanas spāmiem gars
steidzas,
Kur mūžīgā skaidrība mirdz,
Tur vētras un negaisi beidzas,
Tur mieru gūst cilvēka sirds.
Dalām sāpju smagumu un izsakām
līdzjūtību **Andrim Ķerģim un**
pārējiem tuviniekiem, BRĀLI
mūžības ceļā pavadot.
Kolēģi Balvu novada pašvaldībā

Krustu krustām zemes ceļi,
Tavs celiņš izstaigāts,
Dod, Dieviņ, dvēselei
Viegļu ceļu viņšaulē.
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
sāpju brīdī **Andrim Ķerģim,**
pavadot brāli **MĀRI** klusajā mūžības
ceļā.
Modris, Imants, Rolands

Klusums,
Tevis vairs nav, tikai atmiņas,
Kas aizkustina dvēseli,
Vārdi, kas nepateikti - skan.
Mūsu visdziļākā līdzjūtība **Lucijai**
Serdai ar ģimeni, MĀMIŅU mūžībā
pavadot.
Šķilbēnu etnogrāfiskā ansambļa
sievas

Izsole

4PA PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA
Valsts uzskaites sabiedrība
Privatizācijas aģentūra pārdod atklātā
mutiskā izsolē ar augšupejošu soli **izīrētu valsts**
dzīvokļa īpašumu Nr.2 "Šalgunova", Žiguru pagastā,
Viļakas novadā – izsoles sākumcena EUR 300, nodrošinājums EUR 30,
izsole 14.12.2017. plkst. 13.00.

Pieteikšanās termiņš līdz 30.11.2017. plkst. 16.00. Izsoles notiek, ja
pirmpirkuma tiesīgā persona neizmanto savas pirmpirkuma tiesības.
Pirmpirkuma tiesības ir dzīvokļa īpašuma īrniekam. Pieteikumu par
pirmpirkuma tiesību realizēšanu var iesniegt viena mēneša laikā no
paziņojuma par pirmpirkuma tiesību izmantošanu saņemšanas dienas.

Izsole un pieteikumu reģistrācija notiek Privatizācijas aģentūrā,
K.Valdemāra ielā 31, Rīgā. Nodrošinājums jāiemaksā līdz pieteikuma
iesniegšanai. Izsoles noteikumi pieejami www.pa.gov.lv/izsoles. Pirkuma
apmaksā: tūlītēja samaksa vai nomaksa līdz 5 gadiem. Informācija par
apskati pa tālr. 67021348, 67021413, 67021300.

4PA PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRA
Valsts uzskaites sabiedrība
Privatizācijas aģentūra pārdod atklātā
mutiskā izsolē ar augšupejošu soli **valsts dzīvokļa**
īpašumu Nr.2 Partizānu ielā 3, Kupravā, Kupravas
pagastā, Viļakas novadā – sākumcena EUR 300, nodrošinājums EUR
30, **izsole 01.12.2017.plkst.13.00,** pieteikšanās līdz 16.11.2017.
plkst.16.00.

Pirmpirkuma tiesīgo personu nav. Izsoles notiek Privatizācijas
aģentūrā, Krišjāņa Valdemāra ielā 31, Rīgā. Nodrošinājums jāiemaksā
līdz pieteikuma iesniegšanai. Izsoles noteikumi pieejami www.pa.gov.lv/
izsoles. Pirkuma apmaksā: tūlītēja samaksa vai nomaksa līdz 5 gadiem.
Informācija par apskati – 67021348, 67021413, 67021300.

Vaduguns
Indekss 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959
FAKSS - 64522257

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDŽĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv
Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
G.LIELMANIS
Iespēstis SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3280

